

MD-2005 mun Chișinău, str. Constantin Tănase, 9.
Tel: 373 22 81 81; Fax: 373 22 07 48; E-mail: madrm@madrn.gov.md; WEB: www.madrn.gov.md

22 noiembrie 2019 Nr. 04 1-05/4289

La nr. _____ din _____

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative (număr unic 13/MP-2019). Vă comunicăm următoarele.

1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:

Articolul I:

La articolul 69¹⁵, considerăm necesar ca autorul proiectului prin calcule să argumenteze cota impunerii fiscale de 5%.

Pentru estimările Ministerului, veniturile realizate de subiecții impunerii menționate la articolul 69¹⁵ din proiectul legii vor depăși, de cele mai multe ori, limitele fixe de 1,2 mii lei pentru a cădea sub incidența acestui regim fiscal, din care rezultă necesitatea modificării acestei limite.

În acest caz considerăm necesar inserarea excepției de intrare în vigoare al articolelor 74 alin.(1) și articolului 102 alineatul (8), în redacția proiectului, întrucât este de neconceput ca Ministerul Agriculturii, Dezvolțării Regionale și Mediului să elaboreze și să aprobe, până la 1 ianuarie 2020, data intrării în vigoare a legii, limitele perisabilității naturale pentru alcoolul etilic și producția alcoolică, ținând cont de pozițiile favorabile ale acestor produse incluzând peste 60 de poziții.

În acest caz considerăm că sistemul de cercetare în ramura tututului a fost lichidat, astfel că stabilirea limitelor perisabilității naturale se prezintă imposibilă pentru această categorie de produse.

Ministru

Ion PERJU

26. 11. 2019

A-3389

MD-2005 mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

22 noiembrie 2019 Nr. 04/1-05/4289

La nr _____ din _____

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative (număr unic 713/MF/2019), Vă comunicăm următoarele.

1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:

Articolul I:

La articolul 69¹⁸, considerăm necesar ca autorul proiectului prin calcule să argumenteze cota impunerii fiscale de 5%.

Potrivit estimărilor Ministerului, veniturile realizate de subiecții impunerii menționați la articolul 69¹⁵ din proiectul legii vor depăși, de cele mai multe ori, limitele fixate de 1,2 mil lei pentru a cădea sub incidența acestui regim fiscal, din care considerent propunem majorarea acestei limite.

La art. XIV, considerăm necesar inserarea excepției de intrare în vigoare al articolului 24 alineatul (13) și articolului 102 alineatul (8), în redacția proiectului, întrucât este de neconceput ca Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului să elaboreze și să aprobe, pînă la 1 ianuarie 2020, data intrării în vigoare a legii, limitele perisabilității naturale pentru alcoolul etilic și producția alcoolică, ținînd cont că pozițiile tarifare ale acestor produse includ peste 60 de poziții.

Totodată menționăm că sistemul de cercetare în ramura tutului a fost lichidat, astfel că stabilirea limitelor perisabilității naturale se prezintă imposibilă pentru această categorie de produse.

Ministru

Ion PERJU

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/2019 din 22.11.19

La nr. 18-23-8179 din 21.11.2019

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Apărării a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea unor acte legislative, ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020 (numărul unic 713MF/2019) și comunică susținerea proiectului dat, cu expunerea opiniei și prezentarea recomandărilor privind completarea proiectului de lege menționat, precum urmează:

Art.I. – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 20 litera d¹) se completează cu un alineat nou, cu următorul cuprins:
„- Indemnizația pentru închirierea locuinței”.

2. Articolul 103 se completează cu trei alineate noi (5¹); (9¹¹) și (9¹²), cu următorul cuprins:

„(5¹) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere sumele achitate pentru bunurile rechiziționate și serviciile prestate în interes public”;

„(9¹¹) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere importul armamentului, munițiilor, sistemelor de armament, tehnicii cu destinație militară, echipamentului de comunicații și informatică cu destinație militară, pieselor de schimb și accesoriilor aferente acestora, achiziționate de către Ministerul Apărării, sau livrate acestuia cu titlu gratuit, pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale, precum și serviciile de reparație, reutilare, testare, calibrare și reprogramare a acestora, exportate (importate) temporar de către Ministerul Apărării pentru acest scop”;

„(9¹²) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere importul echipamentului, armamentului, munițiilor, sistemelor de armament, tehnicii cu destinație militară, pentru necesitățile ce țin de asigurarea îndeplinirii misiunilor și operațiunilor internaționale, exportate (importate) temporar de către Ministerul Apărării pentru acest scop”.

3. Articolul 124 alineatul (14) se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) importate de către organele securității statului sau organele apărării naționale, sau livrate cu titlu gratuit (donație) către acestea”.

Art.II. – Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 28 alineatul întâi:

litera z), se completează cu subpunctul 3 cu următorul cuprins:

„3. importate de către organele securității statului sau organele apărării naționale.”;

se completează cu trei litere noi x^1 , x^2 , x^3), cu următorul cuprins:

x^1) armamentul, munițiile, sistemele de armament, tehnica cu destinație militară, echipamentul de comunicații și informatică cu destinație militară, piesele de schimb și accesoriile aferente acestora, achiziționate de către Ministerul Apărării, pentru necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale;

x^2) serviciile de reparație, reutilare a armamentului și tehnicii cu destinație militară, testare și calibrare a munițiilor, reprogramare a sistemelor de armament, exportate (importate) temporar de către Ministerul Apărării pentru acest scop;

x^3) echipamentul, armamentul, munițiile, sistemele de armament, tehnica cu destinație militară, piesele de schimb și accesoriile aferente acestora, folosite de către Ministerul Apărării pentru necesitățile ce țin de asigurarea îndeplinirii misiunilor și operațiilor internaționale, exportate temporar de către Ministerul Apărării pentru acest scop”.

2. Punctul 11 din nota la anexa nr.2 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) importate de către organele securității statului sau organele apărării naționale”.

Art.III. – Articolul 20 din Codul vamal nr.1149/2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4^3) cu următorul cuprins:

„(4^3) Prin derogare de la prevederile alin.(4), se permite introducerea și plasarea sub regim vamal de import, fără drept de înstrăinare, a mijloacelor de transport prevăzute la alin.(4), importate de către organele securității statului sau organele apărării naționale, indiferent de termenul de exploatare”.

Anexă: Argumentarea propunerilor, pe 8 file.

Ministru

Victor GAICIUC

Ex: Viorica Rădeanu
tel.: 022 25-23-95
e-mail: viorica.radeanu@army.md

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

Nr. 04/11415 din 25.11.2019

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2019.11.25 17:31:54 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Finanțelor
copie: Cancelaria de Stat

Urmare examinării proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative, aferent realizării obiectivelor politicii fiscale și vamale și de administrare fiscală pentru anul 2020 (număr unic 713/MF/2019), expunem următoarele **propuneri și obiecții preliminare.**

La art. I (privind modificarea Codului fiscal):

1. Solicităm includerea următoarelor modificări (care, de altfel, au fost expuse în demersurile Ministerului Justiției nr. 04/14604 din 18.12.2018, nr. 04/14759 din 17.05.2019 și nr. 04/8990 din 10.09.2019 remise în adresa Ministerului Finanțelor):

1) Substituirea în art. 69⁴ a cifrelor „18” cu cifrele „12”, or, prin reforma fiscală realizată în anul 2018 s-a omis revizuirea cotei impozitului pe venit pentru persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății. Semnalăm că, tratamentul dat este discriminatoriu și contravine art. 58 alin. (2) din *Constituție*, ce statuează că „Sistemul legal de impunere trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale”. De asemenea, potrivit art. 6 alin. (7) lit. c) din *Codul fiscal*, unul din principiile impozitării este *echitatea fiscală*, ce presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

2) La art. 197:

Excluderea din alin. (3²) a textului „și va solicita avizul Serviciului Fiscal de Stat în acest sens”;

Abrogarea alin. (3³), ce prevede că „Repartizarea sumelor încasate de pe conturile debitorului (în spețele care vizează și creanțele statului) se va realiza conform prevederilor legale în vigoare și doar în baza avizului pozitiv al Serviciului Fiscal de Stat. În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind obligat să se conformeze prescripțiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către Serviciul Fiscal de Stat, ținînd cont de prevederile legislației în vigoare”.

3) Excluderea din art. 229 alin. (2²) a enunțului „În cazul neexecutării prescripțiilor menționate, precum și în cazul nedistribuirii sumelor conform

categoriilor de creanțe prevăzute la art.145 din Codul de executare, în partea ce ține de obligația fiscală aferentă bugetului, față de executorul judecătoresc responsabil se va aplica, în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat, o sancțiune prevăzută la art. 253 alin. (4¹) din prezentul cod cu obligarea executorului judecătoresc, în cazul în care nu a distribuit sau a distribuit incorect sumele bănești, să le transfere în termen de 3 zile la bugetul respectiv”.

4) Abrogarea art. 253 alin. (4¹) ce prevede că „Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art. 197 alin. (3²) și (3³) și ale art. 229 alin. (2²) se sancționează, pentru fiecare încălcare, cu amendă de la 25% la 35% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligației fiscale, dar nu mai puțin de 3000 de lei”.

Reglementările menționate în subpunctele 2) – 4) din prezentul aviz urmează a fi abrogate/excluse, deoarece contravin mai multor norme, inclusiv constituționale, și anume:

a) **Principiul separării puterilor în stat**, consfințit în art. 6 din *Constituția Republicii Moldova*, or, organul fiscal, care reprezintă executivul, intervine cu avize obligatorii în derularea unei proceduri de executare, ea fiind o parte a activității procesual-judiciare.

b) Principiilor procedurii de executare, consacrate în următoarele norme din *Codul de executare*:

Art. 7 – independența executorului judecătoresc, aceasta fiind grav afectată prin faptul că, un creditor (Serviciul Fiscal de Stat) este abilitat cu dreptul de a da prescripții obligatorii executorului, iar în lipsa acestui aviz pozitiv actele procesuale sunt lovite de nulitate, în afara procedurii unice admisibile legal – prin exercitarea controlului judecătoresc. Mai mult, articolele 229 și 263³ din *Codul fiscal* prevăd posibilitatea creditorului de a aplica direct sancțiuni executorului judecătoresc – omițînd să se țină cont că, în aceste situații executorul judecătoresc nu apare în raport cu Serviciul Fiscal de Stat în calitate de contribuabil, ci de agent procedural;

Art. 3 - principiul egalității, întrucît prin normele propuse a fi abrogate/modificate un creditor (statul) este nejustificat și disproporțional favorizat în raport cu alți creditori, oferindu-i-se chiar și dreptul de sancționare a executorului judecătoresc;

Articolele 8 și 9 aferente **caracterului obligatoriu al actelor executorului judecătoresc și atacarea actelor executorului judecătoresc**, deoarece prin normele propuse a fi abrogate se neglijează faptul că instanța de judecată este unica abilitată prin lege de a da apreciere legalității actelor procedurale, asigurând în acest mod echilibrul just între interesele tuturor participanților la procedura de executare.

Se va reține că, intervenția organului fiscal în procesul de distribuire a sumelor bănești reprezintă o ingerință în procesul de executare a hotărîrilor judecătorești, ce

comportă riscul depunerii cererilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în privința pretinselor încălcări și de constatare a violării drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Convenție.

5) Revizuirea redacției art. 104 lit. b) din *Codul fiscal*, prin stabilirea scutirii de TVA cu drept de deducere a energiei electrice livrate consumatorilor casnici, în scopul asigurării unui tratament fiscal egal acestor categorii de consumatori. Semnalăm că *Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică* clasifică consumatorii finali în:

a) *consumatori casnici* (persoană fizică care procură energie electrică **pentru propriile necesități casnice**, cu excepția utilizării acesteia în scopuri comerciale, pentru desfășurarea activității de întreprinzător sau profesionale);

b) *consumatorii noncasnici* (persoană fizică sau persoană juridică care procură energie electrică în alte scopuri decât pentru propriile necesități casnice, inclusiv producătorii și consumatorii angro).

În acest context, relevăm că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a statuat că, un tratament diferențiat nu poate fi aplicat persoanelor fără o justificare obiectivă și rezonabilă (a se vedea cauza *Oršuš and others c. Croației*, §149, cauza *Savez crkava „Riječ života” and others c. Croației*, §85).

2. La pct. 21, Capitolul 10³ propus a fi încorporat în Titlul II al *Codului fiscal*, contravine **principiului echității fiscale** (a se vedea art. 6 alin. (8) lit. c) al *Codului fiscal al Republicii Moldova*).

În acest sens, stabilirea unui regim fiscal avantajos persoanelor fizice ce desfășoară activități în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal indubitabil va genera critici privind caracterul discriminatoriu și inechitabil al normelor juridice în raport cu persoanele care nu desfășoară astfel de activitate. Astfel, prin proiectul în cauză se propune ca venitul din vânzarea către agenții economici a produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal să nu depășească 1 200 000.00 lei pe an. Mai mult, subiectul va fi scutit de achitarea tuturor taxelor locale, iar cota impozitului pe venit va constitui 5% din obiectul impunerii reținut final de agentul economic care efectuează achiziția. Totodată, asupra subiectului nu se vor extinde cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice, ținerea evidenței contabile și financiare, efectuarea operațiunilor de casă și a decontărilor, cu excepția documentării cantității și locului procurării produselor de la persoanele fizice, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor (pentru comparație a se vedea regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente, reglementat de Capitolul 10² din Titlul II al *Codului fiscal*, venitul cărora nu trebuie să depășească 600 000.00 lei într-o perioadă fiscală, cota de impozit constituind 1%, dar nu mai

puțin de 3 000.00 lei, asupra subiecților fiind instituită *obligăția de a ține contabilitatea de casă* în conformitate cu art. 44 alin. (2) al *Codului fiscal*).

Menționăm că, în nota informativă nu a fost fundamentat suficient crearea unui regim fiscal special pentru persoanele care desfășoară activități în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal. În acest sens, nu a fost argumentată plafonarea venitului maxim admis la suma de până la 1 200 000.00 lei pe an, care este de două ori mai mare decât venitul maxim admis pentru persoanele fizice ce desfășoară activități independente, reglementat de Capitolul 10² al *Codului Fiscal*. În *Hotărîrea nr. 34/2002*, Curtea Constituțională a statuat că, *consacrarea pe cale constituțională a obligației fiecărui cetățean de a contribui prin impozite și taxe la cheltuielile publice și a obligației statului de a proteja interesele naționale în activitatea financiară este justificată de necesitatea asigurării certitudinii constituirii ritmice a resurselor financiare ale statului. Impozitele și taxele sunt sursa principală de venituri ale statului și constituie garanții importante ale apărării intereselor naționale pe plan financiar. Astfel, statul poate să-și onoreze obligațiile față de cetățeni numai dispunând de resurse bugetare suficiente.*

De asemenea, menționăm că, printr-un astfel de regim este posibilă violarea drepturilor (la muncă, asigurare socială, medicală) persoanelor antrenate în activitatea sa de către persoana fizică înregistrată la Serviciul Fiscal de Stat, conform modului propus de capitolul în cauză, deoarece ultima, nefiind înregistrată sub o anumită formă organizatorico-juridică, nu va putea încheia contracte de muncă cu persoanele care prestează activitate necalificată cu caracter ocazional în activitatea sa și, respectiv, **le va achita salarii „în plic”**.

Subsidiar, cu referire la utilizarea în art. 69¹⁹ alin. (4) a sintagmei „Serviciul Fiscal de Stat *teritorial*”, remarcăm că, începînd cu 01.04.2017, autoritatea fiscală din Republica Moldova a fost reorganizată și activează ca o entitate juridică unică – Serviciul Fiscal de Stat (a se vedea *Legea nr. 281/2016, Hotărîrea Guvernului nr. 395/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat*).

3. La pct. 24 recomandăm completarea art. 90¹ alin. (3) după cuvintele „locațiune, arendă, uzufruct” cu cuvîntul „superficie”, întrucît potrivit art. 654 alin. (1) din *Codul civil*, superficia este „dreptul real imobiliar de a poseda și folosi terenul altuia în vederea edificării și exploatării unei construcții a superficiarului, deasupra și sub acest teren, sau a exploatării unei construcții existente a superficiarului”.

4. La pct. 74 completarea art. 203 alin. (1), ce prevede că „Comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului, după evaluarea acestora, se efectuează de către contribuabil doar după coordonarea cu Serviciul Fiscal de Stat și cu acceptul

acestuia”, cu o propoziție cu următorul cuprins „Comercializarea bunurilor sechestrate ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare” se va reexamina, deoarece creează incertitudini. Astfel, în contextul completării propuse, nu este clar care prevederi se vor aplica: ale *Codului de executare* sau cele din redacția existentă a art. 203 alin. (1) din *Codul fiscal*, or ultimele diferă de reglementările cuprinse în art. 125 alin. (5) din *Codul de executare*, ce prevăd că „Cu cel puțin 5 zile înaintea desfășurării licitației, se admite vânzarea de către debitor a bunurilor sechestrate la un preț care să nu fie mai mic decât valoarea stabilită în procesul-verbal de sechestrare sau în raportul de evaluare, cu condiția virării sau vărsării sumelor, obținute din vânzare, nemijlocit la contul executorului judecătoresc. În cazul în care suma urmărită este mai mare decât prețul de vânzare a bunului propus de debitor și/sau dacă, în cererea de participare la licitație, cel puțin un participant oferă un preț mai mare decât cel la care debitorul intenționează să vândă bunul, executorul judecătoresc poate refuza debitorului vânzarea de sine stătătoare a bunului”. Conform art. 203 alin. (3) din *Codul fiscal* „Prețul de comercializare trebuie să fie egal sau mai mare decât valoarea de piață evaluată și valoarea contabilă”. În același timp, art. 132 alin. (1) din *Codul de executare* stabilește că „Prețul inițial al bunurilor scoase la licitație este cu 20% mai mic decât cel stabilit la evaluarea lor, indicat în procesul-verbal de sechestrare a bunurilor sau, după caz, în raportul de evaluare a acestora. La cererea creditorului, executorul judecătoresc poate accepta ca prețul inițial să fie cel indicat în procesul-verbal de sechestrare sau, după caz, în raportul de evaluare a bunului”.

Remarcăm că, nota informativă nu conține nici o argumentare a modificării propuse, precum și nu oferă explicații privind justificarea diferențierii procedurii de vânzare a bunurilor sechestrate în funcție de faptul dacă contribuabilul este persoană juridică sau fizică.

Din modificarea propusă ar rezulta că, în cazul vânzării bunurilor contribuabilului persoană juridică, vânzarea se va face în condițiile *Codului fiscal*, adică la preț deplin (conform art. 203 alin. (3)), iar în cazul persoanelor fizice, la preț inițial diminuat cu 20% (în condițiile art. 132 din *Codul de executare*). În acest sens, opinăm că, este nejustificată abordarea diferențiată și defavorabilă în raport cu persoana fizică.

La art. X (privind modificarea art. 29 din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova):

Referitor la completarea cu alineatul (2¹), atragem atenția că, scutirea de la achitarea redevenței anuale trebuie să vizeze nu doar terenurile proprietate publică, ci și pe cele proprietate privată ale statului/unităților administrativ-teritoriale, or,

alineatele (1) și (2) ale aceluiași articol nu fac o distincție expresă între regimurile care ar trebui să se aplice proprietății publice și celei private (*mai mult ca atât, la alin. (1) se stabilește expres că o diferențiere dintre aceste două domenii de proprietate nu trebuie făcută*).

Totodată, în contextul modificărilor date, solicităm respectuos operarea unei modificări în cuprinsul art. 24 alin. (4) din *Legea nr. 1125/2002*, prin completarea după cuvintele „*Dispozițiile prezentului articol*” cu textul „*și ale articolului 658 alin. (2) din Codul civil*”. La redactarea art. 24 alin. (4) s-a avut în vedere ca suprafața legală asupra terenului public să nu împiedice vânzarea liberă a construcțiilor (fără niciun fel de drept de preemțiune). Totuși, pentru claritate, legea urmează a indica că, nici dreptul de preemțiune de la art. 24 alin.(4) nu se aplică în cazul dat. Un drept de preemțiune al statutului sau al autorității locale este disproporționat pentru persoana privată, dar, totodată, ridică dificultăți bugetare și de aplicare a legislației privind achizițiile publice de fiecare dată când se vinde un imobil privat amplasat pe un teren public. Prin urmare, pentru înlăturarea oricăror dubii, se propune includerea referinței la art. 658 alin. (2) din *Codul civil* în art. 24 alin. (4) din *Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova*.

O altă propunere de amendare a legislației în domeniu vizează art. 10 alin. (11) din *Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului*. Pentru corelarea cu terminologia *Codului civil*, propunem a substitui cuvintele „*plata anuală de arendă*” cu cuvântul „*redevență*”. Or, alineatul dat în realitate reglementează situația nu a contractelor de arendă, ci anume a suprafeței legale.

Având în vedere solicitarea de a examina proiectul într-un termen extrem de redus comunicăm că obiecțiile și propunerile de tehnică legislativă, precum și alte propuneri conceptuale vor fi expuse de Ministerul Justiției la examinarea repetată a proiectului, în conformitate cu prevederile pct. 201 din *Regulamentul Guvernului*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 610/2018*.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

Ministry of Education, Culture and
Research of the Republic of Moldova

2033-MD, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. (37322) 227620, fax (3722) 232388

2033-MD, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
tel. (37322) 227620, fax (3722) 232388

Nr. 08-07 6773 din 25.11.19
La nr. 18-23-8179 din 21 noiembrie 2019

Ministerului Finanțelor
Copie: Cancelariei de Stat

Cu privire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative (număr unic 713/MF/2019), Ministerul Educației, Culturii și Cercetării comunică susținerea acestuia, fără obiecții sau propuneri.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. Popovici'.

Ministru

Corneliu POPOVICI

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

nr.44/15-3401 „22” noiembrie 2019
la nr. 18-23-8179 „21” noiembrie 2019

Ministerul Finanțelor
Copie: **Cancelaria de Stat**

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de hotărâre cu pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative (număr unic 713/MF/2019), autor Ministerul Finanțelor, pe marginea căruia comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Digitally signed by Erhan Ianuș
Date: 2019.11.22 16:53:33 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ianuș ERHAN

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 10-3222 din 22.11.2019

La nr. 09/1-06/288 din 19 noiembrie 2019

Ministerul Finanțelor
Dlui Serghei PUȘCUȚA,
Viceprim-ministru,
Ministru al Finanțelor

Re: politici fiscale

Digitally signed by Chițan Valeriu
Date: 2019.11.25 16:51:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPf) în virtutea competențelor conferite de legea cadru (nr.192/1998) a examinat proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte legislative (Codul Fiscal, Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului Fiscal, ș.a.) și comunică următoarele.

I. CNPF susține extinderea termenului (până la 1 ianuarie 2021) prevăzut de art. 24 alin. (7) din Legea nr.1164/1997. Totodată, pentru oferirea unei predictibilități de durată regimului fiscal aplicabil dobânzilor aferente valorilor mobiliare corporative sub formă de obligațiuni și depunerilor membrilor pe conturile de economii personale în asociațiile de economii și împrumut, ne pronunțăm pentru calificarea acestora ca surse de venit neimpozabile.

În același context, pentru a crea premisele de rigoare în vederea atragerii investițiilor și diversificării instrumentelor financiare, se relevă necesitatea lărgirii spectrului de facilități fiscale în raport cu domeniul non-bancar.

Astfel, se propune completarea art. 20 din Codul Fiscal cu literele u²⁾ – u⁴⁾ cu următorul cuprins:

„ u²⁾ dobânzile aferente obligațiunilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale;

u³⁾ veniturile persoanelor juridice în limita sumei dividendelor obținute din investițiile în capitalul social al unei alte persoane juridice, constituită ca societate pe acțiuni ;

u⁴⁾ dobânzile aferente depunerilor membrilor pe conturile de economii personale în asociațiile de economii și împrumut;”.

Argumentare:

1. Scutirea de impozit pe venit la ”*dobânzile aferente obligațiunilor emise de societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și autoritățile publice locale*” (completarea art.20 din Codul fiscal cu lit. u²⁾) are drept scop uniformizarea regimului fiscal și, astfel, asigurarea condițiilor, cel puțin, echivalente de impozitare pentru toate instrumentele financiare, similar abordării aplicate valorilor mobiliare de stat (art.20,

lit.u¹), Cod fiscal). Astfel, oportunitățile date vor susține diversificarea investițiilor și atragerea capitalului pe piața de capital.

De reținut, că amendarea respectivă nu va avea impact asupra defalcărilor la bugetul public național, or în prezent pe piața de capital nu sunt emise obligațiuni corporative sau obligațiuni ale autorităților publice locale (obligațiuni municipale).

2. Cu referire la neimpozitarea dividendelor, obținute de persoana juridică, ca rezultat al investiției în acțiuni (*lit. u³*)), menționăm că amendamentul respectiv are drept scop eliminarea multiplei impozitări a dividendelor, ceea ce nu favorizează emitenții de anunța și achita dividende, respectiv, fiind un impediment în dezvoltarea pieței acțiunilor.

Notă: potrivit normelor aplicate în prezent, tripla impozitare a dividendelor derivă din următoarele aspecte. Astfel, dividendele sunt achitate din venitul deja impozitat al persoanei juridice, apoi, când sunt declarate drept venit al beneficiarului, acestea sunt impozitate pentru a doua oară (6% pentru dividende persoanei fizice vs. 12% pentru venitul persoanei juridice). Mai mult, apare un dezechilibru în cazul în care beneficiarul dividendelor (acționarul) este și el o persoană juridică, or, în cazul extragerii veniturii, acționarii, persoane juridice, vor achita impozite pentru a treia oară din aceleași surse de venit.

Cu referință la presiunea fiscal-bugetară adițională respectivului amendament, conform calculelor efectuate (se anexează), se conturează un impact maximal evaluat la **16,8 mil. lei.**, deși trebuie de menționat că, în lipsa datelor precise privind defalcările la bugetul de stat, în partea dividendelor achitate doar de către **persoanele juridice rezidente** (*subiecți ai scutirii propuse*), cât și celor ce vizează în exclusivitate dividendele achitate doar de societățile pe acțiuni (fără SRL), aceste calcule sunt supraestimate. Respectiv, putem constata că impactul direct al acestui amendament asupra bugetului de stat, efectiv ar fi nesemnificativ, însă beneficiile indirecte ar putea fi cuantificabile prin avantajarea acționarilor de a lua decizii privind plata dividendelor, în condițiile în care se va asigura un cadru legal fiscal echilibrat.

3. Reieșind din statutul necomercial și activitatea nonprofit desfășurată de asociațiile de economii și împrumut, se propune de instituit pe bază permanentă norme privind scutirea de impozit pe venit la ”*dobânzile aferente depunerilor membrilor pe conturile de economii personale în asociațiile de economii și împrumut*” (*completarea art.20 din Codul fiscal cu lit. u⁴*)). Asemenea scutiri au fost aplicate și până în prezent, dar acestea poartă un caracter provizoriu (pană la 1 ianuarie 2020), respectiv, impactul fiind ”zero” în raport cu acest amendament.

A se menționa că, în sensul facilitării emiterii obligațiunilor municipale și corporative, CNPF a elaborat un proiect de lege, care a fost discutat la ședința grupului de lucru din 08.11.2019 în cadrul Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului, cu participarea reprezentanților Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale și a reprezentanților Congresului autorităților locale din Moldova, care s-au expus aferent susținerii proiectului de lege, în partea ce ține de facilitățile fiscale.

II. Facilitarea asigurărilor facultative: de viață/sănătate/accidente prin instrumentariul fiscal

Optăm pentru expunerea art. 24 alin. (20), în următoarea redacție:

”(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru servicii medicale în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.”

Argumentare:

Impozitarea angajatului se produce la momentul eliberării poliței de asigurare facultativă de asistență medicală a angajatului, iar beneficiul, de facto, poate fi utilizat, de exemplu, în cazul angajaților care demisionează în timpul apropiat, pentru care polița se dezactivează la data eliberării din serviciu, iar beneficiul nu a fost realizat în totalitate. În acest caz, recalcularea impozitului reținut nu poate fi efectuată, deoarece angajatorul nu cunoaște dacă beneficiul a fost sau nu a fost utilizat și în ce quantum este.

CNPF susține completarea art. 36 din Codul fiscal cu alin.(9), având următorul cuprins: „(9) Se permite deducerea anuală în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de referință a primelor de asigurare plătite în baza contractului de asigurare de viață, de sănătate, de accidente de către persoana fizică sau în favoarea acesteia de către angajatorul său”.

Argumentare:

În contextul crizei demografice, stimularea economisirilor private pe termen lung devine una din principalele opțiuni pentru sustenabilitatea asigurărilor sociale. Mai mult, primele colectate de către asiguratorii care practică asigurări de viață/sănătate/accidente, de regulă, sunt investite, motivând astfel activitatea economică.

Relevante, în acest sens, sunt practicile internaționale, în mod constant fiind utilizate facilități fiscale aferente redistribuirii de către persoanele fizice a propriilor mijloace în asigurări de viață. Spre exemplu, deductibilități acordă: Cehia - asigurărilor de viață în limita a 1000 € anual; Bulgaria – asigurărilor de viață în limita a 10% din venitul personal anual; Estonia - pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, încheiate pentru minim 10 ani.

În cazul RM se propune ca deducerea primelor de asigurări de viață/sănătate achitate de persoanele fizice să constituie un salariu mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de referință. Spre exemplu, pentru 2019 cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat constituie 6975 lei.

III. Pentru facilitarea edificării și dezvoltării durabile a fondurilor nestatale de pensii, se propune modificarea art. 67 alin. (1) din Codul fiscal, astfel, cifra “15%” fiind substituită cu cifra “25%”, iar art. 68, respectiv, a se expune potrivit următoarei redacții:

“(1) Veniturile fondurilor nestatale de pensii și plățile efectuate din aceste fonduri sub formă de pensie suplimentară de anuități nu sunt supuse impozitării.

(2) Orice plăți, cu excepția celor de la alin.(1) al prezentului articol, efectuate din fondurile nestatale de pensii, se includ în venitul brut al membrului (beneficiarului).”

Argumentare:

Potrivit Codului fiscal, pentru persoana fizică suma dedusă totală din venitul impozabil nu trebuie să depășească 15% din venitul brut câștigat. Deductibilitatea este redusă, comparativ cu jurisdicțiile europene (nelimitat pentru persoane fizice - cazul Ungariei, cu o piață a pensiilor facultative foarte bine dezvoltată), încât mulți dintre angajatori consideră că salariații nu vor fi interesați de o sumă atât de nesemnificativă, pentru a fi dedusă din venitul impozabil.

Totodată, susținem relevanța completării anexei nr.3 ”Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale cu subpt. 41, acesta fiind formulat în felul următor:

„41) contribuțiile depuse sau transferate fondurilor nestatale de pensii, în limita prevăzută de art.67 al Codului fiscal”.

De asemenea, se consideră absolut justificată completarea art.3 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, la noțiunea de "alte recompense" cu trimitere la art.67 din Codul fiscal, astfel, de la valoarea mijloacelor bănești depuse sau transferate sub formă de contribuții la fondurile nestatale de pensii, în limita prevăzută de art.67 nu se vor calcula prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

IV. O modificare a Codului Fiscal (*subalin. 12, art. 103 alin.(1)*), care ar susține dezvoltarea birourilor istoriilor de credit, reprezintă scutirea de T.V.A. a serviciilor prestate de aceste entități:

"h) serviciile informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit în conformitate cu Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit."

Argumentare:

În conformitate cu Legea nr. 122/2008, biroul de credit activează pentru sporirea gradului de protecție a creditorilor și debitorilor pe contul diminuării generale a riscurilor de credit, în scopul sporirii eficienței activității instituțiilor financiare și a altor societăți care acordă credite. Respectiv, serviciile acestor entități sunt destinate exclusiv pentru deservirea sectorului financiar bancar și nebancar și pot fi folosite doar cu scopul estimării riscurilor aferente acordării unui credit subiectului istoriei de credit și/sau gestiunii unui cont existent de credit. În momentul de față, birourile de credit prestează servicii informaționale privind formarea, prelucrarea și păstrarea istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit către toate băncile din RM care sunt obligate, în conformitate cu legislația în vigoare, să transmită către biroul istoriilor de credit informația ce constituie parte a istoriilor de credit și să consulte istoria de credit a subiectului - atât la acordarea creditului, cât și pe parcursul executării contractului de credit.

În contextul celor prenotate, având în vedere că serviciile financiare care țin de acordarea sau transmiterea creditelor, inclusiv gestionarea creditelor, sunt calificate drept servicii financiare scutite de TVA (*temei: art. 103 alin.(1) subalin. 12) lit. (a) din Codul Fiscal*), se solicită modificări adiționale în sensul includerii serviciilor informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit, potrivit Legii nr. 122/2008, în lista livrărilor scutite de TVA.

Domnule Viceprim-ministru,

În susținerea opțiunilor enunțate, CNPF solicită respectuos să dispuneți examinarea de fond a modificărilor înaintate, având în vedere că politicile fiscale sunt factori multiplicatori de impulsie a dezvoltării sectoriale, iar propunerile consemnate vor genera beneficii nu doar pieței financiare non-bancare, dar și economiei naționale per ansamblu.

Cu respect,

Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de Lege cu privire la modificarea unor acte legislative
(număr unic 713/MF/2019)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p style="text-align: center;">Ministerul Justiției</p>	<p>- la pct. 21, Capitolul 10³ propus a fi încorporat în Titlul II al Codului fiscal, contravine principiului echității fiscale (a se vedea art. 6 alin. (8) lit. c) al Codului fiscal al Republicii Moldova).</p> <p>În acest sens, stabilirea unui regim fiscal avantajos persoanelor fizice ce desfășoară activități în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal indubitabil va genera critici privind caracterul discriminatoriu și inechitabil al normelor juridice în raport cu persoanele care nu desfășoară astfel de activitate. Astfel, prin proiectul în cauză se propune ca venitul din vânzarea către agenții economici a produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal să nu depășească 1 200 000.00 lei pe an. Mai mult, subiectul va fi scutit de achitarea tuturor taxelor locale, iar cota impozitului pe venit va constitui 5% din obiectul impunerii reținut final de agentul economic care efectuează achiziția. Totodată, asupra subiectului nu se vor extinde cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice, ținerea evidenței contabile și financiare, efectuarea operațiunilor de casă și a decontărilor, cu excepția documentării cantității și locului procurării produselor de la persoanele fizice, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor (pentru comparație a se vedea regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente, reglementat de Capitolul 10² din Titlul II al Codului fiscal, venitul cărora nu trebuie să depășească 600 000.00 lei într-o perioadă fiscală, cota de impozit constituind 1%, dar nu mai puțin de 3 000.00 lei, asupra subiecților fiind instituită obligația de a ține contabilitatea de casă în conformitate cu art. 44 alin. (2) al Codului fiscal). Menționăm că, în nota informativă nu a fost fundamentat suficient crearea unui regim fiscal special pentru persoanele care desfășoară activități în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal. În acest sens, nu a fost argumentată plafonarea venitului maxim admis la suma de până la 1 200 000.00 lei pe an, care este de două ori mai mare decât venitul maxim admis pentru persoanele fizice ce desfășoară activități independente, reglementat de Capitolul 102 al Codului Fiscal. În Hotărârea nr. 34/2002, Curtea Constituțională a statuat că, consacrarea pe cale constituțională a obligației fiecărui</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Modificarea legislativă are drept scop soluționarea unei probleme complexe și se referă nu doar la achiziția și comercializarea/exportul de nuci, aceeași situație este și cu alte produse agricole din horticultură și fitotehnie și obiecte regnului vegetal (pomușoare, aline, migdale, plante medicinale, flori etc.).</p> <p>Proiectul prevede completarea Codului Fiscal cu un capitol nou 10³ "Regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități în domeniul achizițiilor produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal", ce va stabili sfera aplicării, subiectul impunerii, metode de</p>

<p>cetățean de a contribui prin impozite și taxe la cheltuielile publice și a obligației statului de a proteja interesele naționale în activitatea financiară este justificată de necesitatea asigurării certitudinii constituirii ritmice a resurselor financiare ale statului. Impozitele și taxele sunt sursa principală de venituri ale statului și constituie garanții importante ale apărării intereselor naționale pe plan financiar. Astfel, statul poate să-și onoreze obligațiile față de cetățeni numai dispunând de resurse bugetare suficiente.</p> <p>De asemenea, menționăm că, printr-un astfel de regim este posibilă violarea drepturilor (la muncă, asigurare socială, medicală) persoanelor antrenate în activitatea sa de către persoana fizică înregistrată la Serviciul Fiscal de Stat, conform modului propus de capitolul în cauză, deoarece ultima, nefiind înregistrată sub o anumită formă organizatorico-juridică, nu va putea încheia contracte de muncă cu persoanele care prestează activitate necalificată cu caracter ocazional în activitatea sa și, respectiv, le va achita salarii „în plic”.</p> <p>Subsidiar, cu referire la utilizarea în art. 69¹⁹ alin. (4) a sintagmei „Serviciul Fiscal de Stat teritorial”, remarcăm că, începând cu 01.04.2017, autoritatea fiscală din Republica Moldova a fost reorganizată și activează ca o entitate juridică unică – Serviciul Fiscal de Stat (a se vedea Legea nr. 281/2016, Hotărârea Guvernului nr. 395/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat).</p> <p>- cu referire la <i>utilizarea în art. 69¹⁹ alin. (4) a sintagmei „Serviciul Fiscal de Stat teritorial”</i>, remarcăm că, începând cu 01.04.2017, autoritatea fiscală din Republica Moldova a fost reorganizată și activează ca o entitate juridică unică – Serviciul Fiscal de Stat (a se vedea Legea nr. 281/2016, Hotărârea Guvernului nr. 395/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat);</p>	<p>evidență și aplicare acestora, obiectul impunerii, cota de impozit, evidența subiectului.</p> <p>Implementarea proiectului va facilita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - simplificarea la maximum procedurilor de achiziție și comercializare; - constituirea unui cadru de legalitate a participanților în aceste proceduri; - asigurarea intereselor statului în domeniile administrării proprietăților sale (fondul silvic); - garantarea colectarea tuturor obligațiilor fiscale la bugetele publice; - excluderea/limitarea riscurilor de evaziuni fiscale, contrabandă, activitate ilegală de întreprinzător; - micșorarea de componenta coruptibilă.
--	--

<p>- la pct. 24 recomandăm completarea art. 901 alin. (3) după cuvintele „locațiune, arendă, uzufruct” cu <i>cavintul</i> „<i>superficie</i>”, întrucât potrivit art. 654 alin. (1) din Codul civil, <i>superficiea</i> este „dreptul real imobiliar de a poseda și folosi terenul altuia în vederea edificării și exploatării unei construcții a superficiei, deasupra și sub acest teren, sau a exploatării unei construcții existente a superficiei”.</p> <p>- La pct. 74 completarea art. 203 alin. (1), ce prevede că „Comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului, după evaluarea acestora, se efectuează de către contribuabil doar după coordonarea cu Serviciul Fiscal de Stat și cu acceptul acestuia”, cu o propoziție cu următorul cuprins „Comercializarea bunurilor sechestrate ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare” se va reexamina, deoarece creează incertitudini. Astfel, în contextul completării propuse, nu este clar care prevederi se vor aplica: ale Codului de executare sau cele din redacția existentă a art. 203 alin. (1) din Codul fiscal, or ultimele diferă de reglementările cuprinse în art. 125 alin. (5) din Codul de executare, ce prevăd că „Cu cel puțin 5 zile înaintea desfășurării licitației, se admite vânzarea de către debitor a bunurilor sechestrate la un preț care să nu fie mai mic decât valoarea stabilită în procesul-verbal de sechestru sau în raportul de evaluare, cu condiția virării sau vărsării sumelor, obținute din vânzare, nemijlocit la contul executorului judecătoresc. În cazul în care suma urmărită este mai mare decât prețul de vânzare a bunului propus de debitor și/sau dacă, în cererea de participare la licitație, cel puțin un participant oferă un preț mai mare decât cel la care debitorul intenționează să vândă bunul, executorul judecătoresc poate refuza debitorului vânzarea de sine stătătoare a bunului”. Conform art. 203 alin. (3) din Codul fiscal „Prețul de comercializare trebuie să fie egal sau mai mare decât valoarea de piață evaluată și valoarea contabilă”. În același timp, art. 132 alin. (1) din Codul de executare stabilește că „Prețul inițial al bunurilor scoase la licitație este cu 20% mai mic decât cel stabilit la evaluarea lor, indicat în procesul-verbal de sechestru a bunurilor sau, după caz, în raportul de evaluare a acestora. La cererea creditorului, executorul judecătoresc poate accepta ca prețul inițial să fie cel indicat în procesul-verbal de sechestru sau, după caz, în raportul de evaluare a bunului”.</p> <p>Remarcăm că, nota informativă nu conține nici o argumentare a modificării propuse, precum și nu oferă explicații privind justificarea diferențierii procedurii de vânzare a bunurilor sechestrate în funcție de faptul dacă contribuabilul este persoană juridică sau fizică.</p> <p>Din modificarea propusă ar rezulta că, în cazul vânzării bunurilor contribuabilului persoană juridică, vânzarea se va face în condițiile Codului fiscal, adică la preț deplin (conform art. 203 alin. (3)), iar în cazul persoanelor fizice, la preț inițial</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Modificarea are drept scop concretizarea faptului că în cazul în care bunurile sechestrate aparțin persoanei fizice, comercializarea acestora va fi efectuată de către executorul judecătoresc potrivit regulilor Codului de executare.</p>
--	---

	<p>diminuat cu 20% (în condițiile art. 132 din Codul de executare). În acest sens, opinăm că, este nejustificată abordarea diferențiată și defavorabilă în raport cu persoana fizică.</p> <p>- la art. X (privind modificarea art. 29 din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova):</p> <p>Referitor la completarea cu alineatul (21), atragem atenția că, scutirea de la achitarea redevenței anuale trebuie să vizeze nu doar terenurile proprietate publică, ci și pe cele proprietate privată ale statului/unităților administrativ-teritoriale, or, alineatele (1) și (2) ale aceluiași articol nu fac o distincție expresă între regimurile care ar trebui să se aplice proprietății publice și celei private (mai mult ca aft, la alin. (1) se stabilește expres că o diferențiere dintre aceste două domenii de proprietate nu trebuie făcută).</p> <p>Totodată, în contextul modificărilor date, solicităm respectuos operarea unei modificări în cuprinsul art. 24 alin. (4) din Legea nr. 1125/2002, prin completarea după cuvintele „Dispozițiile prezentului articol” cu textul „și ale articolului 658 alin. (2) din Codul civil”. La redactarea art. 24 alin. (4) s-a avut în vedere ca suprafața legală asupra terenului public să nu împiedice vânzarea liberă a construcțiilor (fără niciun fel de drept de preemțiune). Totuși, pentru claritate, legea urmează a indica că, nici dreptul de preemțiune de la art. 24 alin.(4) nu se aplică în cazul dat. Un drept de preemțiune al statului sau al autorității locale este disproporționat pentru persoana privată, dar, totodată, ridică dificultăți bugetare și de aplicare a legislației privind achizițiile publice de fiecare dată când se vinde un imobil privat amplasat pe un teren public. Prin urmare, pentru înlăturarea oricăror dubii, se propune includerea referinței la art. 658 alin. (2) din Codul civil în art. 24 alin. (4) din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova.</p> <p>- O altă propunere de amendare a legislației în domeniu vizează art. 10 alin. (11) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Pentru corelarea cu terminologia Codului civil, propunem a substitui cuvintele „plata anuală de arendă” cu cuvântul „redevență”. Or, alineatul dat în realitate reglementează situația nu a contractelor de arendă, ci anume a suprafeței legale.</p> <p>- La pct.9 art.24 alin.(13) și pct.38 art.102 alin(8)- autorul propune instituirea unor norme prin care Ministerul Economiei și Infrastructurii este împuternicit să elaboreze norme de perisabilitate pentru produsele accizabile, în special pentru produsele petroliere, la art.24 alin. (13), ce au constituit „reziduuri, deșeuri și perisabilități naturale”, și respectiv la art.102 alin.(8), ce au constituit „deșeuri sau perisabilități naturale”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost exclus cuvântul „publică”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă, deoarece Codul civil la capitolul IX ”Arendă” operează cu sintagma ”plata de arendă” (art.1288 alin.(1).</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>În vederea asigurării stabilității corecte a normelor de perisabilitate a</p>
<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova</p>		

Deci trebuie de luat în calcul faptul că în cadrul oricăror procese tehnologice de producere, în dependență de caracteristicile fizico-chimice a materiei prime utilizate la fabricarea produselor, se disting: pierderi naturale (perisabilitatea naturală) și pierderile ce țin de gestionarea procesului tehnologic - reziduurile și deșeurile tehnologice, de dotarea tehnică, etc.

Pierderile tehnologice pot fi parțial recuperate sau micșorate prin modernizarea procesului tehnologic. Considerăm că, reglementarea din partea statului a pierderilor ce țin de procesul tehnologic ar fi o implicare directă în activitatea internă și tehnologică a agentului economic, și care în final ar crea bariere în progresul tehnic al acestuia.

Pierderile naturale sunt nerecuperabile, și sunt determinate de procese naturale, cum ar fi: evaporarea, volatilizarea, depunerea pe pereții vagoanelor și a recipientelor în care sunt transportate și depozitate aceste produse.

Din practica de reglementare a pierderilor naturale pentru produsele petroliere a statelor din regiune, spre exemplu în Federația Rusă și Kazahstan astfel de norme tehnice sunt elaborate de Institute de cercetări specializate în baza metodelor de experimentale și a documentelor normative sovietice, și aprobate prin ordinele ministerelor de ramură a statelor respective.

În România agenții economici beneficiază de scutiri la impozite în cazul dacă fac dovada existenței unui studiu privind coeficienții maximi de consumuri tehnologice, întocmit de către persoane juridice abilitate de Ministerul Economie și Comerțului și de Ministerul Finanțelor Publice, în baza normelor recunoscute pe plan internațional al American Petroleum Institute (API). După ce studiul este elaborat, acesta trebuie să fie avizat de Ministerul Economiei și de Ministerul Finanțelor al României.

Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016, prevede transpunerea în legislația națională a Directivei 94/63/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea carburanților și din distribuția acestora de la terminale la stațiile de distribuție a carburanților. Responsabil Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Se propune armonizarea următoarelor dispoziții ale directivei:

- adoptarea legislației naționale și desemnarea autorității (autorităților) competente;
- identificarea tuturor terminalelor pentru depozitarea și încărcarea carburanților (art.2);

produselor accizabile, precum și întru excluderea situațiilor de stabilire a normelor menționate de către conducătorul întreprinderii în scop abuziv pentru realizarea optimizărilor fiscale, se propune ca instituțiile de resort să stabilească normele de perisabilitate a produselor accizabile în dependență de specificul industriilor și a mărfurilor.

	<p>- stabilirea unor măsuri tehnice pentru a reduce pierderile de carburanți de la instalațiile de depozitare la terminale și la stațiile de distribuție a carburanților și în timpul încărcării /descărcării containerelor mobile la terminale (art.3, 4 și 6);</p> <p>- impunerea obligației ca toate brațele articulate de încărcare a autocisternelor și containerele mobile să îndeplinească cerințele (art.4 și 5)</p> <p>Obiectivul proiectului propus spre elaborare este ca într-o perioadă de termen mediu toți agenții economici vor trebui să reducă pierderile anuale totale de carburanți, rezultate din încărcarea și depozitarea în fiecare instalație de depozitare din terminale, la un nivel inferior valorii de referință țintă de 0,01 % din cantitatea totală tranzitată. Transpunerea respectivă va reglementa per ansamblu toate aspectele legate de dotarea tehnică și tehnologică ce țin de manipularea produselor petroliere care să ducă la o scădere drastică a tuturor pierderilor anuale totale de carburanți.</p> <p>În contextul celor expuse conchidem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Economiei și Infrastructurii nu define atribuții de elaborare a documentelor normativ-tehnice care să reglementeze pierderile naturale pentru produsele petroliere. - În Republica Moldova nu există instituții specializate de cercetare care ar putea elabora studii care să poată argumenta valoarea normativelor pierderile naturale pentru produsele petroliere. - Ajustarea cadrului național cu prevederile Directivei 94/63/CE va crea cadrul normativ necesar de reglementare a pierderilor naturale pentru produsele petroliere. - Astfel propunerea de amendare propuse la pct.9 și 38 a proiectului legii nu poate fi susținută. <p>- la pct.17,art.54² - Întru respectarea principiilor transparenței și predictibilității actului normativ, consacrat de lit.d) și lit.e) art.3 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative considerăm oportun revizuirea sintagmei „ determinat conform contabilității financiare”. Aplicarea normei propuse poate genera divergențe în interpretare, precum și o aplicare ulterioară defectuoasă în implementare;</p>	<p>Nu se acceptă. Această măsură va asigura aplicarea echitabilă a impozitului pe venit asupra veniturilor obținute de agenții economici și eliminarea posibilităților de optimizare fiscală.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
	<p>- la pct.42,art.103 alin.(9³)- menționăm că, în textul proiectului nu este definită noțiunea de „valoarea intrinsecă”.</p>	

<p>Noțiunea de „valoarea intrinsecă” este reglementată de Legea nr.122/2019 pentru modificarea unor acte legislative.</p>	
<p>Nu se acceptă. Modificarea constă în simplificarea procedurii de colectare a impozitelor și taxelor locale de către autoritatea locală.</p>	<p>- la pct.64,art.160 alin.(2)- nu este argumentată excluderea modului de încadrare a perceptorului în serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale.</p>
<p>Se acceptă. Începând cu 10.10.2013 prin Regulamentul (UE) nr.952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, legislația europeană a suportat modificări la acest compartiment. Astfel, art.33 alin.(3) din Codul vamal al UE prevede ca Deciziile ITO și OOO sunt valabile pe o perioadă de 3 ani de la data la care decizia produce efecte. Astfel, valabilitatea deciziei prealabile</p>	<p>- art. VI-Codul vamal nr.1149/2000, la pct.3.art.141⁴ alin.(1)- considerăm necesar de a argumenta micșorarea termenului de valabilitate a deciziei prealabile privind clasificarea mărfurilor de la 6 ani până la 3 ani.</p>

<p>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</p>	<p>Articolul I: La articolul 69¹⁸, considerăm necesar ca autorul proiectului prin calcule să argumenteze cota impunerii fiscale de 5%. Potrivit estimărilor Ministerului, veniturile realizate de subiecții impunerii menționați la articolul 69¹⁵ din proiectul legii vor depăși, de cele mai multe ori, limitele fixate de 1,2 mil lei pentru a cădea sub incidența acestui regim fiscal, din care considerent propunem majorarea acestei limite.</p>	<p>privind clasificarea mărfurilor nu poate depăși termenul de aplicare a unei ediții a Sistemului armonizat.</p>
<p>Regimul fiscal aplicat persoanelor fizice de către agenții economici care procură produse agricole din horticultură și fitotehnie și obiecte ale regnului vegetal este în corelare cu prevederile art.90¹ alin.(3⁵) din Codul fiscal, care prevede reținerea unui impozit în mărime de 5% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.</p> <p>Nu se acceptă. Conform prevederilor proiectului, Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei</p>	<p>La art. XIV, considerăm necesar inserarea excepției de intrare în vigoare al articolului 24 alineatul (13) și articolului 10² alineatul (8), în redacția proiectului, întrucât este de neconceput ca Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului să elaboreze și să aprobe, pînă la 1 ianuarie 2020, data intrării în vigoare</p>	

	<p>a legii, limitele perisabilității naturale pentru alcoolul etilic și producția alcoolică, fiind cont că pozițiile tarifare ale acestor produse includ peste 60 de poziții. Totodată menționăm că sistemul de cercetare în ramura tutunului a fost lichidat, astfel că stabilirea limitelor perisabilității naturale se prezintă imposibilă pentru această categorie de produse.</p> <p>În contextul examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte legislative (număr unic 713/MF/2019). Vă comunicăm suplimentar următoarea redacție al articolului 103 alineatul (3) din Codul fiscal: ..(3) Mărfurile plasate în regim vamal de perfecționare activa, altele decât cele de la poziția tarifară - zahar brut (poziția tarifară ex. 1707), se scutesc de TVA fără drept de deducere."</p>	<p>legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Varianta finală a proiectului nu conține prevederi care ar aduce atingere art.103 alin.(3) din Codul fiscal.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	lipsă de obiecții și propuneri suplimentare.	

Tabel comparativ

Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare	Propunerile de modificare și completare
<p style="text-align: center;">1</p> <p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p>Art.I. – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. Pe tot parcursul textului cuvintele „mașina de casă și de control”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „echipamentul de casă și de control” la forma gramaticală corespunzătoare, cu excepția cazurilor stabilite la pct.65 din prezenta lege.</p> <p>2. La articolul 5:</p>
<p>Articolul 5. Noțiuni generale</p> <p>Următoarele noțiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice și fizice prevăzut de legislația în vigoare:</p> <p>15) <i>Reprezentanță permanentă sau bază fixă</i> – loc fix de afaceri prin care nerezidentul desfășoară, integral sau parțial, activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fie direct, fie printr-un agent cu statut dependent, inclusiv:</p> <p>a) un loc de conducere, o filială, o reprezentanță, o secție, un oficiu, o fabrică, o uzină, un magazin, un atelier, precum și o mină, o sondă petrolieră sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale sau de cultivare a culturilor agricole;</p> <p>32) <i>Datorie compromisă</i> – creanță care este nerambursabilă în cazurile în care:</p> <p>a) agentul economic lichidat nu are succesori de drepturi;</p> <p>b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri;</p> <p>c) persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărăneasă (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii;</p> <p>d) persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia;</p> <p>e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă;</p> <p>f) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă.</p>	<p>punctul 15) litera a), după textul „o filială, o reprezentanță” se introduc cuvintele „o sucursală”;</p> <p>punctul 32):</p> <p>se completează cu litera g) cu următorul cuprins:</p> <p>„g) datoria în mărime de până la 1000 de lei a cărei termen de prescripție a expirat.”;</p>

<p>Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.</p> <p>Articolul 14. Obiectul impunerii</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2) ale prezentului articol, obiect al impunerii pentru câștigurile și veniturile specificate la cap. 10¹ și 10², la art.88¹ și la art.90¹ alin.(3), (3¹), (3²), (3³), (3⁴), (3⁵) și (3⁶), precum și pentru veniturile specificate la art.14¹ alin.(2), este exclusiv acest câștig și/sau venit.</p> <p>Articolul 15². Desemnarea procentuală</p> <p>(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:</p> <p>a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art.30 al Legii cu privire la asociațiile obștești, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;</p> <p>Articolul 18. Sursele de venit impozabile</p> <p>în venitul brut se includ:</p> <p>f) venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art.24 alin.(16), art.31 alin.(6);</p> <p>f²) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce sînt de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente în urma îmbunătățirii calității și/sau rambursării acestora pe parcursul perioadei fiscale;</p> <p>Articolul 19. Facilitățile impozabile acordate de patron includ:</p> <p>d) suma dobînzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata medie ponderată (rotunjită pînă la următorul procent întreg) stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune (rata dobînzii aplicată la creditele acordate cu scadența ce depășește 12 luni – pentru împrumuturile acordate pe un termen de pînă la 5 ani; rata dobînzii la creditele la termen – pentru împrumuturile acordate pe un termen mai mare de 5 ani) și rata dobînzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului, în funcție de termenul de acordare al acestora. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci angajaților acestora în condițiile generale ale pieței;</p> <p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile</p>	<p>după textul „în cazurile specificate mai sus,” se introduce textul „cu excepția lit.g),”.</p> <p>3. La articolul 14 alineatul (3), textul „și 10²” se substituie cu textul „, 10² și 10³”.</p> <p>4. La articolul 15² alineatul (3) litera a), după textul „Legii cu privire la asociațiile obștești,” se introduce textul „art. 5 al Legii cu privire la fundații,”.</p> <p>5. Articolul 18:</p> <p>la litera f) textul „, art.31 alin.(6)” se exclude;</p> <p>la litera f²), după cuvîntul „împrumuturilor” se introduce textul „, ratelor de leasing”.</p> <p>6. La articolul 19 litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) suma dobînzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata dobînzii aplicată la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani (rotunjită pînă la următorul procent întreg) stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune și rata dobînzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebankare angajaților acestora în condițiile la care acestea acordă credite persoanelor terțe.”.</p> <p>7. Articolul 20:</p> <p>litera i) se completează în final cu textul „, cu excepția donațiilor efectuate conform art.90¹ alin.(3¹) din prezentul cod.”;</p> <p>se completează cu literele z¹⁵), z¹⁶) și z¹⁷) cu următorul cuprins:</p>
---	---

	<p>„z¹⁵) plățile suportate de către beneficiarii de lucrări pentru hrana și transportarea zilierilor, în mărimea stabilită de Guvern.”;</p> <p>„z¹⁶) compensația achitată din contul Fondului de compensare a investitorilor, conform Legii nr.171/2012 privind piața de capital.”;</p> <p>„z¹⁷) venitul aferent provizioanelor neutilizate care nu s-au dedus în scopuri fiscale la momentul formării acestora.”.</p>
<p>Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit</p> <p>(3) În cazul efectuării operațiunilor în valută străină:</p> <p>2) Orice datorie aftt a contribuabilului, cît și față de contribuabil, a cărei sumă este exprimată în valută străină, se recalculează la cursul oficial al leului moldovenesc valabil pentru ultima zi a perioadei fiscale.</p> <p>(4) Persoana care face o donație sub formă de mijloace bănești (cu excepția donațiilor făcute în scopuri filantropice și de sponsorizare indicate la art.36 alin.(2)) se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, cu excepția sumei donate de persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe parcursul unei perioade fiscale în care această sumă totală nu depășește venitul impozabil obținut în perioada fiscală de raportare. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donații persoanelor care au calitatea de rudă sau afin de gradul I.</p>	<p>8. Articolul 21:</p> <p>la alineatul (3) pct.2) după textul „în valută străină,” se introduce textul „cu excepția avansurilor acordate/primate pentru procurări/livrări de active și servicii.”;</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe parcursul unei perioade fiscale se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, în partea în care sumă totală depășește venitul supus impozitării pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donații persoanelor care au calitatea de rudă, afin de gradul I, precum și între soți.”;</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea neamortizată în scopuri fiscale și valoarea de piață la momentul donării.”.</p>
<p>Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p> <p>(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vînzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente.</p> <p>(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor.</p>	<p>9. La articolul 24:</p> <p>alineatul (8) se completează în final cu următoarea propoziție „În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vînzărilor și suma anuală a venitului din vînzări înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală în relație cu o persoană interdependentă.”;</p> <p>alineatul (13) după cuvîntul „întreprinderilor” se introduce textul „, dar nu mai mult decît limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru produsele din tutun stabilite la poziția tarifară 240210000; 240220; 240290000; 2403 și produsele din alcoolul etilic stabilite la poziția tarifară 2207; 2208, Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere”;</p> <p>se completează cu alineatul (19²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(19²) Fără a aduce atingere alineatelor prevăzute la prezentul articol, se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate angajatului sau în folosul acestuia aferent cărora au fost calculate și reținute contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu datorate de angajator și angajat.”;</p>

<p>Articolul 25. Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor</p> <p>(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția instituțiilor financiare, a organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.</p> <p>Articolul 26¹. Deducerea amortizării mijloacelor fixe</p>	<p>se completează cu alineatul (24) cu următorul cuprins:</p> <p>„(24) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către beneficiarii de lucrări pentru transportarea și hrana lucrătorilor zilieri conform modului stabilit de Guvern.”;</p> <p>10. La articolul 25 alineatul (2), cuvintele „de către agenții economici” se substituie cu cuvintele „de către agenții economici debitori”, iar textul „cu excepția instituțiilor financiare, a organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing” se substituie cu cuvintele „cu excepția entităților din sectorul financiar”.</p>
<p>(2) Mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și folosită în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 6000 de lei.</p> <p>(8) Calcularea amortizării și deducerea acesteia pentru întreținerea autoturismului se efectuează în modul următor:</p> <p>a) în cazul în care valoarea autoturismului este de până la 200000 de lei, amortizarea calculată se deduce integral, în funcție de valoarea autoturismului;</p> <p>b) în cazul în care valoarea autoturismului depășește 200000 de lei, deducerea se limitează la suma calculată a amortizării, reieșind din valoarea autoturismului egală cu 200000 de lei. Prevederea nu se aplică autoturismelor utilizate în calitate de mijloace fixe în activitatea de bază care reprezintă acordare de servicii, a căror amortizare constituie parte componentă a costului vânzării.</p> <p>(9) În cazul înstrăinării autoturismului specificat la alin.(8) lit.b), venitul sau pierderea calculată ca diferență dintre suma mijloacelor obținute de la înstrăinarea autoturismului și baza valorică a acestuia se recunoaște drept venit sau pierdere a perioadei fiscale în care a avut loc înstrăinarea. Baza valorică a autoturismului reprezintă valoarea acestuia micșorată cu suma amortizării calculate.</p> <p>(10) Deducerea cheltuielilor pentru reparația proprietății se efectuează în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate.</p>	<p>11. La articolul 26¹:</p> <p>la alineatul (2) cuvântul „folosită” se substituie cu cuvintele „care este prevăzută a fi utilizată”;</p> <p>alineatul (8) și alineatul (9) se abrogă;</p> <p>alineatul (10) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(10) Atribuirea cheltuielilor/costurilor ulterioare aferente reparației sau dezvoltării la cheltuieli curente sau la cheltuieli care urmează a fi capitalizate, se efectuează în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate sau IFRS. Cheltuielile aferente întreinerii, asistenței tehnice nu reprezintă reparație, și acestea se atribuie la cheltuieli curente.”;</p> <p>la alineatul (14) cuvintele „bazei valorice” se substituie cu cuvintele „valorii de intrare”;</p>

<p>(14) Prin derogare de la alin.(12) și (13), suma subvențiilor obținute ca urmare a efectuării investițiilor prin procurarea mijloacelor fixe din sursele proprii nu influențează asupra mărimii bazei valorice a mijloacelor fixe.</p> <p>(16) <u>Baza valorică a mijloacelor fixe se ajustează conform modului stabilit de Guvern.</u></p> <p>(18) Valoarea mijloacelor fixe nou-procurate se compune din prețul lor de procurare, precum și din toate cheltuielile aferente procurării lor, inclusiv cheltuielile de transportare, asamblare și asigurare, dobânzile plătite sau calculate până la punerea obiectului în exploatare. Valoarea mijloacelor fixe aferente proprietății create cu forțe proprii include toate impozitele și taxele, cu excepția taxei pe valoarea adăugată care se deduce, cheltuielile și plata dobânzilor aferente acestor mijloace fixe pentru întreaga perioadă de până la punerea lor în exploatare.</p> <p>Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital</p> <p>(1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și constituie:</p> <p>a) valoarea activelor de capital procurate;</p> <p>b) valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii de persoana fizică ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, baza valorică constituie valoarea de piață estimată de organele cadastrale teritoriale;</p> <p>c) valoarea activelor (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute ca urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietății în devălmășie între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;</p> <p>d) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlu de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;</p> <p>e) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin schimb;</p> <p>f) valoarea activelor de capital privatizate;</p> <p>g) zero în cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital;</p> <p>h) valoarea activelor confirmate documentar – în alte cazuri.</p> <p>Articolul 46. Regimul evidenței stocurilor de mărfuri și materiale</p> <p>(1) Orice persoană care deține stocuri de mărfuri și materiale destinate procesului de producție sau stocuri de producție finită este obligată să țină evidența lor, dacă aceasta este necesară pentru reflectarea corectă a venitului.</p> <p>(2) Gospodăriile fărănești (de fermier) nu țin evidența stocurilor de mărfuri și materiale în procesul producției agricole, cu excepția cazurilor de prelucrare a acestora în scopul obținerii venitului.</p> <p>(3) Metodele de evidență a stocurilor de mărfuri și materiale se aplică de către contribuabil în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS.</p> <p>Articolul 52. Organizațiile necomerciale</p>	<p>alineatul (16) se abrogă;</p> <p>alineatul (18) va avea următorul cuprins: „(18) Valoarea de intrare a mijloacelor fixe se stabilește în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau IFRS, care nu contravin prevederilor Codului fiscal.”.</p> <p>12. Articolul 42 alineatul (1) se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) valoarea activelor de capital primite fără plată, în cazul în care din valoarea respectivă a fost achitat impozitul pe venit.”.</p>	<p>13. Articolul 46 se abrogă.</p> <p>14. Articolul 52: alineatul (1) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:</p>
--	--	--

<p>(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, și anume:</p> <p>a) asociația obștească – conform Legii nr.837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești;</p> <p>(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:</p> <p>d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale îndreptate în favoarea acestuia;</p> <p>(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației.</p>	<p>„a¹) asociația de coproprietari în condominiu - conform Legii nr.913-XIV din 30 martie 2000 cu privire la condominiul în fondul locativ.”;</p> <p>la alineatul (2) litera d) cuvintele „cu excepția plăților salariale îndreptate în favoarea acestuia” se substituie cu cuvintele „cu excepția plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia”;</p> <p>alineatul (7) se completează în final cu textul: „Aplicarea prezentului alineat exclude aplicarea alineatului (6) al prezentului articol.”</p>
<p>Capitolul 7¹ RĂGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIECȚI AI SECTORULUI ÎNTRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII</p>	<p>15. Pe parcursul textului capitolului 7¹ cuvintele „din activitatea operațională” se exclud.</p>
<p>Articolul 54¹. Subiecții impunerii</p> <p>(3) Agenții economici menționați la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceștia:</p> <p>a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activitatea operațională din livrări scutite de T.V.A. sau din livrări scutite și impozabile cu T.V.A. în sumă de pînă la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. depășesc 50% din cele impozabile cu T.V.A.;</p> <p>(3¹) Agenții economici menționați la alin.(1) care, conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activitatea operațională din livrări scutite de T.V.A. în mărime ce depășește 1,2 milioane de lei, aplică regimul de impozitare în modul general stabilit.</p>	<p>16. Articolul 54¹:</p> <p>la alineatul (3) litera a), textul „din livrări scutite de T.V.A. sau din livrări scutite și impozabile cu T.V.A. în sumă de pînă la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. depășesc 50% din cele impozabile cu T.V.A.” se substituie cu textul „din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de pînă la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din total livrări.”;</p> <p>la alineatul (3¹), textul „scutite de T.V.A.” se substituie cu textul „scutite de T.V.A. fără drept de deducere”.</p>
<p>Articolul 54². Obiectul impunerii</p> <p>(1) Obiect al impunerii este venitul din activitatea operațională obținut în perioada fiscală de declarare.</p>	<p>17. Articolul 54²:</p> <p>la alineatul (1) cuvintele „din activitatea operațională” se substituie cu cuvintele „determinat conform contabilității financiare”;</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) În obiectul impunerii nu se includ:</p> <p>a) veniturile din subvenții;</p> <p>b) venituri din recuperarea prejudiciului material;</p>

	<p>c) venituri din plusurile de active imobilizate și circulante constatate la inventariere;</p> <p>d) venituri din decontarea datorțiilor cu termen de prescripție expirat față de persoanele interdependente;</p> <p>e) venituri din dividende și participații în alte entități;</p> <p>f) venituri din compensarea pierderilor din calamități și alte evenimente excepționale;</p> <p>g) veniturile rezultate din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuite nedeductibile la calculul venitului impozabil în perioada aplicării regimului general;</p> <p>h) venituri rezultate din diferență de curs valutar.”</p>
<p>Articolul 54⁴. Modul de calculare, achitare și declarare</p> <p>(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activitatea operațională.</p>	<p>18. La articolul 54⁴ alineatul (1) cuvintele „venitului din activitatea operațională” se substituie cu textul „obiectului impunerii”.</p>
<p>Articolul 58. Reorganizarea agentului economic</p> <p>(3¹) În cazul în care, în rezultatul reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, baza valorică a acestor mijloace fixe la data transmiterii (valoarea de ieșire/intrare) va reprezenta baza lor valorică, înregistrată în contabilitatea agentului economic supus reorganizării la începutul perioadei de gestiune în care are loc reorganizarea.</p>	<p>19. La articolul 58 alineatul (3¹) va avea următorul cuprins: „(3¹) În cazul în care, în rezultatul reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, valoarea de ieșire/intrarea a acestora va reprezenta valoarea neamortizată în scopuri fiscale a mijloacelor fixe transmise, nemijlocit înainte de reorganizare.”</p>
<p>Articolul 59. Regule în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic</p> <p>(2) În cazul reorganizării:</p> <p>a) baza valorică a proprietății agentului economic reorganizat se consideră baza valorică a acestei proprietăți nemijlocit înainte de reorganizare;</p>	<p>20. La articolul 59 alineatul (2) litera a) va avea următorul cuprins: „a) valoarea de ieșire a proprietății agentului economic reorganizat se consideră valoarea neamortizată în scopuri fiscale a acestei proprietăți nemijlocit înainte de reorganizare.”</p>
<p>Articolul 69¹². Modul de calculare, achitare și declarare</p> <p>(2¹) Pentru contribuabilii care încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 250 de lei pentru fiecare lună în care a desfășurat activitate.</p>	<p>21. La articolul 69¹² alineatul (2¹) după cuvintele „pentru contribuabili” se introduc cuvintele „care inițiază sau”, iar cuvintele „în care a desfășurat activitate” se substituie cu textul „pe parcursul căreia persoana a fost înregistrată ca subiect al impunerii potrivit art. 69⁷”.</p>
	<p>22. „Capitolul 10³</p> <p style="text-align: center;">REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CARE DESFĂȘORĂ ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL ACHIZIȚIILOR DE PRODUSE AGRICOLE DIN HORTICULTURĂ ȘI FITOTEHNIE ȘI DE OBIECTE ALE REGNULUI VEGETAL</p> <p>Articolul 69¹⁴. Sfera aplicării</p> <p>Prezentul regim fiscal se aplică doar activităților de achiziții și vânzare a produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal, recoltate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Articolul 69¹⁵. Subiecții impunerii</p> <p>Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, colectează produse agricole din</p>

horticultură și fitotehnie și obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Venitul din vânzarea produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăși suma de 1,2 mil. lei pe parcursul anului calendaristic.

Nomenclatorul de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal se stabilește de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Articolul 69¹⁶. Metode de evidență și aplicarea acestora

- (1) Asupra subiectului nu se extind cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice, ținerea evidenței contabile și financiare, efectuarea operațiilor de casă și a decontărilor, cu excepția cerințelor prevăzute la alin. (3).
- (2) Documentarea tranzacției între agentul economic achiziționar și subiect se realizează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.
- (3) Documentarea cantității și a locului procurării de către subiect a produselor de la persoanele fizice se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.
- (4) Agentul economic nu poartă răspundere pentru depășirea de către subiectul impozabil a plafonului stabilit la art. 69¹⁵.

Articolul 69¹⁷. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul din vânzarea produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal către agentul economic.

Articolul 69¹⁸. Cota de impozit

- (1) Cota impozitului pe venit constituie 5% din obiectul impunerii.
- (2) Agentul economic care procură de la subiecții menționați la art. 69¹⁵ produse agricole din horticultură și fitotehnie și obiecte ale regnului vegetal reține final la sursa de plată impozitul stabilit de prezentul articol din plățile efectuate în folosul subiectului.
- (3) Responsabilitatea pentru corectitudinea reținerii, raportării și achitării impozitului prevăzut de prezentul articol se pune în sarcina agentului economic care a achiziționat produsele de la subiect, fiind respectate prevederile art. 92.

Articolul 69¹⁹. Evidența subiectului

- (1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ținerea evidenței subiecților impunerii.

<p>Articolul 71. Venitul nerezidenților obținut în Republica Moldova (1) Venituri ale nerezidenților obținute în Republica Moldova se consideră:</p> <p>c) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute din vânzarea proprietății imobiliare aflate în Republica Moldova, determinate conform art.39-41;</p> <p>d) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute din vânzarea proprietății, alta decât proprietatea imobiliară (cu excepția stocurilor de mărfuri și materiale), dacă cumpărătorul este rezident, determinate conform art.39-41;</p> <p>f) dobânzile pentru creanțele statului ori ale unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea dobânzi sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;</p> <p>Articolul 90. Reținerile din alte plăți efectuate în folosul rezidentului (1) Orice persoană care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și persoanelor care desfășoară activități independente conform cap. 10², orice reprezentanță conform art.5 pct.20), reprezentanță permanentă, instituție, organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică, reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10¹ și 10², pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18. Nu se reține în prealabil suma în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91, din înstrăinarea mijloacelor de transport rutier, din înstrăinarea valorilor mobiliare, precum și din suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital, iar în cazul lichidării agentului economic – din plățile la lichidare în formă nemonetară.</p> <p>(2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul plăților la lichidare, impozitul pe venit se reține din diferența dintre suma îndreptată spre achitare și valoarea nominală a cotei de participare în capitalul social al agentului economic aflat în proces de lichidare.</p>	<p>(2) Pentru desfășurarea activității prevăzute de prezentul capitol, subiectul se înregistrează la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află domiciliul indicat în buletinul de identitate.</p> <p>(3) Înregistrarea și încetarea activității de către subiect se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(4) Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.”.</p> <p>23. La articolul 7 alineatul (1):</p> <p>litera c) cuvintele „din vânzarea proprietății imobiliare aflate în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „de către persoanele fizice nerezidente ce nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova”;</p> <p>litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) veniturile obținute de persoanele juridice nerezidente, sub formă de creștere de capital determinate conform art.40 alin.(1) – (4) din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital specificate la art.39 alin.(1);</p> <p>litera f), cuvîntul „creanțele” se substituie cu cuvîntul „obligațiile”.</p>
<p>24. Articolul 90 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului (1) Sunt obligați să rețină impozitul pe venit la sursa de plată:</p> <p>a) orice persoană (contribuabil) care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și persoanelor care desfășoară activități independente conform cap. 10² și activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10³;</p> <p>b) reprezentanță conform art.5 pct.20);</p> <p>c) reprezentanță permanentă;</p> <p>d) instituție;</p> <p>e) organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică;</p> <p>(2) Impozitul pe venit ce se reține, în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.</p> <p>(3) Reținerea impozitului conform alin. (2) se efectuează din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10¹, 10² și 10³, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18.</p> <p>(4) Nu se reține impozitul conform alin.(2) din:</p> <p>a) plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91;</p> <p>b) înstrăinarea mijloacelor de transport rutier;</p> <p>c) înstrăinarea valorilor mobiliare;</p>	<p>(4) Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.”.</p> <p>23. La articolul 7 alineatul (1):</p> <p>litera c) cuvintele „din vânzarea proprietății imobiliare aflate în Republica Moldova” se substituie cu cuvintele „de către persoanele fizice nerezidente ce nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova”;</p> <p>litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) veniturile obținute de persoanele juridice nerezidente, sub formă de creștere de capital determinate conform art.40 alin.(1) – (4) din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital specificate la art.39 alin.(1);</p> <p>litera f), cuvîntul „creanțele” se substituie cu cuvîntul „obligațiile”.</p> <p>24. Articolul 90 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului (1) Sunt obligați să rețină impozitul pe venit la sursa de plată:</p> <p>a) orice persoană (contribuabil) care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și persoanelor care desfășoară activități independente conform cap. 10² și activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10³;</p> <p>b) reprezentanță conform art.5 pct.20);</p> <p>c) reprezentanță permanentă;</p> <p>d) instituție;</p> <p>e) organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică;</p> <p>(2) Impozitul pe venit ce se reține, în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.</p> <p>(3) Reținerea impozitului conform alin. (2) se efectuează din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10¹, 10² și 10³, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18.</p> <p>(4) Nu se reține impozitul conform alin.(2) din:</p> <p>a) plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91;</p> <p>b) înstrăinarea mijloacelor de transport rutier;</p> <p>c) înstrăinarea valorilor mobiliare;</p>

<p>Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit</p> <p>(3) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 10% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole.</p> <p>(3¹) Persoanele specificate la art.90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv; - 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv; - 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participare depusă în capitalul social; - 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice. <p>Prevederile de la liniuțele întâi și a doua ale prezentului alineat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.</p> <p>(3⁴) Subiecții impunerii persoane fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 7% din valoarea contractului. Persoanele menționate sînt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază sînt deservite. Acest impozit se achită lunar cel tîrziu la data de 2 a lunii în curs, sau în avans. Dacă proprietatea imobiliară a fost transmisă în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) după data de 2, termenul de plată în această lună va fi a doua zi din momentul încheierii contractului. Suma impozitului achitat în avans nu se va restitui din buget. În cazul neregistrării contractului de locațiune, arendă, uzufruct al proprietății imobiliare și neachitării impozitului din venitul obținut, Serviciul Fiscal de Stat va estima venitul persoanei fizice care nu desfășoară</p>	<p>d) suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital;</p> <p>e) din plățile la lichidare în formă nemonetară, în cazul lichidării agentului economic.</p> <p>(5) Prin derogare de la alin.(3), în cazul plăților la lichidare, impozitul pe venit se reține din diferența dintre suma îndreptată spre achitare și valoarea de depunere a cotei de participare în capitalul social al agentului economic aflat în proces de lichidare.”.</p> <p>25. Articolul 90¹:</p> <p>la alineatul (3) după textul „locațiune, arendă, uzufruct” se introduce textul „superficie”;</p> <p>alineatul (3¹) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:</p> <p>” - 6% din mărimea sumei mijloacelor bănești donate persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.”;</p> <p>alineatul (3⁴):</p> <p>în prima propoziție, după cuvintele „din valoarea” se introduc cuvintele „lunară a”;</p> <p>din propoziția a doua, cuvintele „în a cărei rază sînt deservite” se exclud;</p> <p>în propoziția a treia, după cuvintele „sau în avans” se introduc cuvintele „în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat”;</p>
--	--

<p>activitate de întreprinzător prin metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile art.189 și 225.</p> <p>(3⁵) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 5% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.</p>	<p>alineatul (3⁵), textul „întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier)” se substituie cu textul „întreprinzătorilor individuali, a gospodăriilor țărănești (de fermier) și a persoanelor fizice ce desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10”.</p>
<p>Articolul 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat și contribuabilii a documentelor privind plățile și/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată</p> <p>(1) Impozitul reținut conform art.88-91 se achită la buget de către persoana care a efectuat reținerea până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile.</p> <p>(3) Persoanele care sînt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.88-91 vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut. Această dare de seamă va include și datele despre persoanele și/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum și sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să rețină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menționată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanșului de lichidare/repartiție a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.</p>	<p>26. Articolul 92:</p> <p>la alineatul (1), textul „art. 88-91” se substituie cu textul „art. 69¹⁸ și art. 88-91”;</p> <p>la alineatul (3), textul „art. 88-91” se substituie cu textul „art. 69¹⁸ și art. 88-91”.</p>
<p>Articolul 93. Noțiuni generale</p> <p>În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:</p> <p>19) <i>Registrul general electronic al facturilor fiscale</i> – registru electronic constituit și administrat de Serviciul Fiscal de Stat, în care, conform regulilor stabilite de art.118¹, se înregistrează facturile fiscale;</p>	<p>27. La articolul 93 punctul 19) se abrogă.</p>
<p>Articolul 94. Subiecții impozabili</p> <p>Subiecții impozabili sînt:</p> <p>a) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.;</p> <p>b) persoanele juridice și fizice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;</p>	<p>28. Articolul 94 se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) nerezidenții ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, ce prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice și obțin venituri de la persoanele fizice rezidente a Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și nerezidenții ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, prin intermediul cărora are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente a Republicii Moldova, ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, a serviciilor beneficiate prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți, locul livrării cărora se consideră a fi Republica Moldova.”;</p> <p>„e) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de TVA.</p>

<p>c) persoanele juridice și fizice, cu excepția organizațiilor social-politice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.</p> <p>în vigoare din 01.01.2021</p>	<p>declarată în proces de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.”;</p>
<p>Articolul 95. Obiectele impozabile (1) Obiecte impozabile constituie: a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova; b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice; c) importul serviciilor în Republica Moldova.</p>	<p>29. Articolul 94 se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea gajată, proprietatea ipotecată, proprietatea sechestrată de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de TVA.”.</p> <p>30. Articolul 95: alineatul (1): se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins: „d) livrarea serviciilor prin intermediul rețelelor electronice efectuată de către nerezidenții ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, în adresa persoanelor fizice rezidente a Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător; e) procurarea proprietății subiecților impozabili, declarate în proces de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.”;</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Servicii prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili, specificați în articolul 94 litera d) se consideră prestarea serviciilor prin rețelele informaționale de telecomunicații, inclusiv prin rețeaua web mondială „Internet”, automatizat cu utilizarea tehnologiilor informaționale. La astfel de servicii se atribuie: a) acordarea dreptului de utilizare a programelor pentru calculatoare (inclusiv și jocuri pentru calculatoare), bazelor de date prin rețeaua „Internet”, inclusiv și prin acordarea accesului la distanță la ele, precum și up-gradul lor și lărgirea posibilităților funcționale; b) acordarea serviciilor de publicitate în rețeaua „Internet”, inclusiv și cu utilizarea programelor pentru calculatoare și bazelor de date, ce funcționează în rețeaua „Internet”, precum și acordarea suprafețelor (spațiilor) de publicitate în rețeaua „Internet”; c) acordarea serviciilor privind plasarea ofertelor privind procurarea (comercializarea) mărfurilor (servicii, lucrări), drepturilor patrimoniale în rețeaua „Internet”; d) prestarea prin rețeaua „Internet” a serviciilor privind acordarea posibilităților tehnice, organizaționale, informaționale și altora, efectuate cu utilizarea tehnologiilor și sistemelor informaționale, pentru stabilirea contactelor și încheierea tranzacțiilor între vânzători și cumpărători (inclusiv acordarea spațiilor de comerț, ce funcționează în rețeaua „Internet” în regim on – line, pe care cumpărătorii potențiali propun prețul său prin intermediul procedurii automatizate și părțile se notifică privind comercializarea prin mesajul remis ce se formează automatizat); e) asigurarea și sau susținerea existenței comerciale sau personale în rețeaua „Internet”, susținerea resurselor informaționale a utilizatorilor (site-urilor și sau paginilor din rețeaua „Internet”), asigurarea accesului la ele a altor utilizatori ai rețelei, acordarea utilizatorilor a posibilităților de modificare a lor;</p>

	<p>f) stocarea și prelucrarea informației cu condiția că persoana ce acordă această informație, are acces la ea prin rețeaua „Internet”;</p> <p>g) acordarea în regim on-line puterii computaționale pentru plasarea informației în sistemele informaționale;</p> <p>h) acordarea domen-urilor, prestarea serviciilor de hosting;</p> <p>i) prestarea serviciilor de administrare a sistemelor informaționale, site-urilor în rețeaua „Internet”;</p> <p>j) prestarea serviciilor, acordate în mod automatizat prin rețeaua „Internet” la introducerea datelor de către cumpărătorul serviciilor, prestarea serviciilor de căutare, selectare și sortare a datelor la cerere, acordarea acestor date utilizatorilor prin rețelele informaționale și de telecomunicații (în special rapoarte de la burse în timp real, traducerea automată în timp real);</p> <p>k) acordarea prin rețeaua „Internet” a drepturilor de utilizare a cărților (edițiilor) electronice și altor publicații electronice, materialelor informaționale, de învățământ, prezentărilor grafice, pieselor muzicale cu text sau fără text, pieselor audiovizuale, inclusiv și prin acordarea accesului la distanță la ele pentru vizualizare sau ascultare;</p> <p>l) prestarea serviciilor de căutare și/sau acordare beneficiarului a informației privind cumpărătorii potențiali;</p> <p>m) acordarea accesului la sistemele de căutare în rețeaua „Internet”;</p> <p>n) ducerea statisticii pe site-urile din rețeaua „Internet”;</p> <p>o) transmisia digitală de programe radio sau TV;</p> <p>p) acordarea accesului la conținutul audio-vizual.</p> <p>În scopul prezentului alineat la serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice, nu se atribuie următoarele operațiuni:</p> <p>a) realizarea mărfurilor (serviciilor, lucrărilor) dacă la comandarea prin rețeaua „Internet” livrarea lor se efectuează fără utilizarea rețelei „Internet”;</p> <p>b) realizarea (transmiterea dreptului de utilizare) a produselor informaționale pentru calculatoare (inclusiv și a jocurilor de calculator), a bazelor de date pe suport material;</p> <p>c) acordarea serviciilor de consultanță prin poșta electronică.”</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>31. Articolul 95 alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) procurarea proprietăți gajate, proprietăți ipotecate, proprietăți sechestrate de la subiecții impozabili”;</p>
<p>Articolul 95. Obiectele impozabile (2) Nu constituie obiecte impozabile: a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere sau în cadrul regimului de antrepozit vamal; b) venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing; c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzării în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;</p>	<p>32. Articolul 95 alineatul (2): la litera a), după cuvintele „în interiorul zonei economice libere” se introduce textul „, Aeroportului Internațional Liber Mărculești, Portului Internațional Liber ”Giurgiulești”;</p>

<p>d) transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic;</p> <p>e) valoarea nominală a tichetelor de masă percepută de către operatorii și de către unitățile comerciale/de alimentație publică, cu excepția valorii serviciilor prestate de către operatorii unităților comerciale/de alimentație publică și angajatorilor în condițiile Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;</p> <p>f) livrarea bunurilor materiale fungibile în procesul de înprospătare și înlocuire a acestora conform prevederilor Legii nr.589/1995 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare.</p> <p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>se completează cu litera g) cu următorul cuprins:</p> <p>„g) livrarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.”;</p> <p>33. Articolul 95 alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:</p> <p>„h) livrarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate.”;</p> <p>34. Articolul 97:</p> <p>se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Valoarea impozabilă pentru serviciile prestate prin intermediul rețelilor electronice de către subiecții impozabili, specificați în articolul 94 litera d) al prezentului cod, reprezintă valoarea achitată de cumpărători, fără TVA.</p> <p>(7) Valoarea impozabilă la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012, reprezintă valoarea procurării achitată sau care urmează a fi achitată (fără TVA) de către cumpărător.”;</p>
<p>Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile</p> <p>(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.).</p> <p>(2) Dacă plata pentru livrare este, în totalitate sau parțial, achitată în expresie naturală, valoarea impozabilă a livrării impozabile constituie valoarea ei de piață, care se determină în conformitate cu art.5 pct.26) și art.99.</p> <p>(3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile include suma totală a tuturor impozitelor și taxelor care urmează a fi achitate, cu excepția T.V.A.</p> <p>(3¹) În cazul aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a sumei obligației fiscale, valoarea impozabilă a livrării impozabile se consideră valoarea estimată în conformitate cu art.225.</p> <p>(5) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor care au fost sau sînt supuse amortizării de către furnizor reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă și valoarea de piață.</p> <p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>35. Articolul 97 se completează cu alineatele (8):</p> <p>„(8) Valoarea impozabilă la procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate, reprezintă valoarea procurării achitată sau care urmează a fi achitată (fără TVA) de către cumpărător.”</p> <p>36. Articolul 101:</p> <p>alineatul (1), după textul „art.94 lit.a)” se introduce textul „și e)”;</p>
<p>Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.</p> <p>(1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a) sînt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținîndu-se cont de dreptul de deducere conform art.102.</p> <p>(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pîine și produse de panificație, exploatațile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucreză lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pîine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota</p>	<p>alineatul (3) se completează în final cu textul „Pentru contribuabilii care au depus dezaconcord împotriva actului de control, restituirea se efectuează în termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.”;</p>

<p>redușă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.</p> <p>(5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se măjorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.</p> <p>(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.</p>	<p>se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Subiecții impozabili menționați la articolul 94 lit.e) calculează TVA pentru procurările indicate la art.95 alin.(1) lit.e) prin aplicarea cotei corespunzătoare a impozitului, stabilită pentru proprietatea procurată, la valoarea procurării lor.”;</p> <p>la alineatul (5) după textul „nu depășește 45 de zile” se introduce textul „, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechord împotriva actului de control, în termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire”;</p> <p>alineatul (6) se completează în final cu textul „Pentru contribuabilii care au depus dezechord împotriva actului de control, restituirea se efectuează în termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.”;</p> <p>se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:</p> <p>„(9) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.d) sînt obligați să declare și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114 alin.(1¹), suma TVA care se include în valoarea achitată de cumpărători”</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>37. Articolul 101 alineatul (1), textul „art.94 lit.a) și e)” se substituie cu textul „art.94 lit.a), e) și f),”</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p> <p>Articolul 101¹. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale</p> <p>(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) și (1¹) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decât suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) și (1¹). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitate de</p>	<p>38. La articolul 101 alineatul (4¹) după textul „lit.e)” se introduce textul „și lit.f)”</p> <p>39. La articolul 101¹ alineatul (2), după textul „nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii” se introduce textul „, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechord împotriva actului de control, în termen ce nu va depăși 60 de zile”.</p>

<p>către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.</p> <p>Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile, serviciile procurate (1) în cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile, serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art.115.</p> <p>(4) Mărimea deducerii sumei T.V.A. se determină lunar prin aplicarea proratai față de suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Prorata lunară se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la un semn după virgulă și se determină prin aplicarea următorului raport:</p> <p>b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și a livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere, cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.</p> <p>Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus și se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la un semn după virgulă la completarea declarației privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală a anului și se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferența dintre suma T.V.A. dedusă în perioadele fiscale precedente și suma T.V.A. determinată drept urmare a aplicării proratai definitive se reflectă în declarația pentru ultima perioadă fiscală a anului.</p> <p>(5) Deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.c), d) și f) se efectuează similar livrărilor impozabile.</p> <p>Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.a) și b) nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.</p> <p>(8) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sînt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător, pe mărfurile procurate care, în procesul activității de</p>	<p>40. La articolul 102: alineatul (1):</p> <p>din ultima propoziție, textul „, serviciile” se exclude;</p> <p>se completează în final cu textul „,Pentru serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, deducerea TVA se permite numai în cazul achitării TVA la buget în conformitate cu art.109 și pentru perioada fiscală pentru care ea a fost achitată.”;</p> <p>alineatul (4) litera b) cuvintele „pînă la un semn după virgulă” se substituie cu cuvintele „pînă la două semne după virgulă”;</p> <p>la alineatul (5) text „d) și f)” se substituie cu textul „d), f) și g);</p> <p>alineatul (8) se completează în final cu textul „Suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată pentru produsele din tutum clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic, clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208</p>
---	---

<p>întreprinzător, au fost sustrate sau au constituit deșeuri și perisabilități naturale peste limitele lunare stabilite de conducător, precum și pe valoarea care nu a fost supusă amortizării mijloacelor fixe casate, nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.</p> <p>(10) Subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:</p> <p>a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau</p> <p>b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate;</p> <p>c) de documentul care confirmă achitarea T.V.A. pentru serviciile importate.</p> <p>(11) Dacă, după vânzarea valorilor materiale găjate de către creditorul gajist sau de către persoana desemnată de acesta, debitorul gajist nu emite factura fiscală în termen de 15 zile de la vânzare, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, în baza ordinului de plată privind achitarea valorii, inclusiv T.V.A. pentru valorile materiale găjate.</p> <p>(16) La apariția condițiilor stabilite la art.118¹, subiectul impozabil este în drept să deducă suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorului, pe mărfurile, serviciile procurate pe teritoriul țării numai în cazul în care factura fiscală este înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale. În cazul în care furnizorul mărfurilor, serviciilor nu a înregistrat factura fiscală eliberată în Registrul general electronic al facturilor fiscale sau a înregistrat-o cu depășirea termenului stabilit la art.118¹ alin.(1¹), cumpărătorul (beneficiarul) va avea dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condițiile stabilite de prezentul articol, cu informarea Serviciului Fiscal de Stat, în modul și în termenul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, despre nerespectarea de către furnizor a prevederilor art.118¹.</p>	<p>ce au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pentru produsele petroliere ce au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.”;</p> <p>alineatul (10) se completează cu literele a¹) cu următorul cuprins: „a¹) de documentul de plată care confirmă achitarea TVA la buget pentru procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilității nr.149/2012;</p> <p>alineatul (11) va avea următorul cuprins: „(11) Subiecții menționați la articolul 94 lit.e) înregistrați ca plătitori ai TVA au dreptul la deducere sumei TVA achitată la buget pentru mărfurile procurate.”;</p> <p>alineatul (16) se abrogă.</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p> <p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>41. La articolul 102 alineatul (5) text „d), f) și g)” se substituie cu textul „d), f), g) și h);</p> <p>42. La articolul 102 alineatul (10) se completează cu litera a²) cu următorul cuprins: „a²) de documentul de plată care confirmă achitarea TVA la buget pentru procurarea proprietății găjate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate.”;</p> <p>43. La articolul 102 alineatul (11) după textul „lit.e)” se introduce textul „și lit.f)”;</p> <p>44. La articolul 103:</p> <p>alineatul (1):</p> <p>punctul 4), după cuvintele: „rețelele de gaz” se introduce textul: „sistemele de alimentare cu apă și de canalizare, de energie termică”;</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p> <p>Articolul 103. Scutirea de T.V.A.</p> <p>(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:</p> <p>4) instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile, rețelele și substațiile electrice, rețelele de gaz, instalațiile pentru extragerea apelor subterane și alte obiecte similare transferate gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate</p>	

care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), precum și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice; proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecțiuni, de proiectare, de construcție și de restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate de către persoane fizice și juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament;

10) serviciile medicale, cu excepția celor cosmetice, serviciile de ambulanță medicală aeriană; materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu excepția alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern; articolele și aparatele ortopedice și de protezare (poziția tarifară 9021); biletele de tratament (inclusiv cele fără cazare) și de odihnă în stațiunile balneoclimaterice, pachetele de servicii turistice; mijloacele tehnice, inclusiv transportul auto, folosit exclusiv în scopuri legate de profilaxia dizabilității și reabilitarea persoanelor cu dizabilități;

(9⁵) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(9⁷) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mostrelor de mărfuri cu valoarea în vamă care nu depășește 22 euro pentru un import și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte. În cazul în care valoarea mostrelor de mărfuri depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402 și 2403.

Articolul 108. Termenele obligației fiscale

45. Articolul 108 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

punctul 10), după cuvintele: „aprobate de Guvern” se introduce textul: „scaune cu roțile (poziția tarifară 8713), iar textul „mijloacele tehnice, inclusiv transportul auto, folosit” se substituie cu cuvintele „mijloacele tehnice folosite”;;

la alineatul (9⁵) cuvintele „valoarea în vamă” se substituie cu cuvintele „valoarea intrinsecă”;

alineatul (9⁷) cuvintele „mărfuri cu valoarea în vamă, se substituie cu cuvintele „mărfuri cu valoarea intrinsecă”, iar textul „și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte” se exclude;

	<p>„(9) Data obligației fiscale la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate este data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru aceste proprietăți procurate sau la data primirii proprietăților de către cumpărător în dependență de ce are loc mai înainte.”</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>46. Articolul 108 se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) Data obligației fiscale la procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate este data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru aceste proprietăți procurate sau data primirii proprietăților de către cumpărător în dependență de ce are loc mai înainte.”</p>
<p>Articolul 109. Termenele obligației fiscale în cazul importurilor (2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră <u>data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru importul de servicii.</u></p>	<p>47. La articolul 109 alineatul (2) textul „data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru importul de servicii” se substituie cu textul „data nu mai târzie de depunere a declarației TVA pentru perioada fiscală în care a avut loc importul serviciilor sau achitarea lor, în dependență de ceea ce a avut loc mai înainte.”</p> <p>48. Se completează cu articolul 109¹ cu următorul cuprins: „Articolul 109¹. Data obligației fiscale pentru serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice de către rezidenții persoanelor fizice rezidente. Pentru serviciile prestate de subiecții impozabili stabiliți la art. 94 lit. d) termenul obligației fiscale se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății în prealabil.”</p>
<p>Articolul 111. Locul livrării serviciilor</p>	<p>49. Articolul 111 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Locul livrării serviciilor menționate la articolul 95 alin.(1¹), prestate de rezidenți ce desfășoară activitate de întreprinzător, fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, persoanelor fizice rezidente a Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător se consideră Republica Moldova dacă: a) reședința persoanei fizice este Republica Moldova; b) sediul instituției financiare, în care este deschis contul, utilizat pentru achitarea serviciilor, sau a operatorului de mijloace financiare electronice, prin intermediul căruia are loc achitarea este Republica Moldova; c) adresa în rețea (IP) a dispozitivului, utilizat de către cumpărător pentru procurarea serviciilor, este Republica Moldova; d) prefixul țării a numărului de telefon, utilizat pentru procurarea sau achitarea serviciilor, este atribuit Republicii Moldova.”</p>
<p>Articolul 112¹. Înregistrarea subiecților impozabili care efectuează investiții (cheltuieli) capitale</p>	<p>50. Articolul 112¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 112¹. Înregistrarea ca subiecți impozabili a nerezidenților ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova (1) Nerezidentul ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente a Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, sau prin intermediul căruia are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente a Republicii Moldova, ce nu desfășoară activitate de întreprinzător, a serviciilor beneficiate prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți, se consideră înregistrat ca plătitor a T.V.A. din ziua în care i-a fost atribuit cod fiscal în conformitate cu art.163 alin.(7¹) al prezentului cod.”</p>
<p>Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.</p>	<p>51. Articolul 114 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p>

<p>(1) Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începând cu prima zi a lunii.</p>	<p>„(1¹) Perioada fiscală privind T.V.A. pentru subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.d) constituie trimestrul calendaristic.”</p>
<p>Articolul 115. Declararea T.V.A. și achitarea ei</p> <p>(1) Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a) și/sau lit.c), este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală. Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.</p> <p>(2) Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, cu excepția achitării T.V.A. în buget:</p> <p>a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;</p> <p>b) pentru serviciile importate, a cărei achitare se face la momentul efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru serviciul de import.</p>	<p>52. Articolul 115: la alineatul (1), textul „art.94 lit.a) și/sau lit.c)” se substituie cu textul „art.94 lit.a), lit.c) și/sau lit.e)”;</p> <p>se completează cu alineatul (1²) cu următorul cuprins: „(1²) Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.d) este obligat să prezinte informația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală în care a avut loc operațiuni impozabile. Informația se întocmește conform formularului aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, și se prezintă în mod obligatoriu, prin metode automatizate de raportare electronică prin intermediul cabinetului electronic al contribuabilului în termen de pînă la data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.”;</p> <p>la alineatul (2): litera b) va avea următorul cuprins: „b) pentru serviciile importate, a cărei achitare se face la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat serviciul sau achitat în dependență de ce avut loc mai înainte.”;</p> <p>după litera b) se introduce litera c) cu următorul cuprins: „c) pentru procurările specificate la art.95 alin.(1) lit.e) și lit.f), achitarea TVA se efectuează nu mai târziu de data predării (transmiterii) mărfurilor cumpăratului (beneficiarului), eliberării facturii fiscale sau data la care se efectuează plata, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.”;</p> <p>se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: „(2¹) Pentru fiecare perioadă fiscală, subiecții impozabili, specificați la art.94 lit.d) trebuie să verse la buget suma T.V.A. în una din valutele MDL/USD/EUR cel târziu la data stabilită pentru prezentarea informației pe această perioadă.”</p>
<p>În vigoare din 01.01.2021</p>	<p>53. La articolul 115 alineatul (1), textul „art.94 lit.a), lit.c) și/sau lit.e)” se substituie cu textul „art.94 lit.a), lit.c), lit.e) și/sau lit.f)”;</p>
<p>Articolul 118¹. Registrul general electronic al facturilor fiscale</p> <p>(1) Factura fiscală eliberată se supune înregistrării obligatorii de către furnizorul subiect al impunerii cu T.V.A. în Registrul general electronic al facturilor fiscale, în forma și în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu T.V.A., inclusiv al valorii impozabile ajustate în condițiile art.98, depășește suma de 100000 lei.</p> <p>(1¹) Factura fiscală eliberată urmează să fie înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale în termen de 10 zile lucrătoare de la data eliberării.</p>	<p>54. La articolul 115 alineatul (2) după textul „lit.e)” se introduce textul „și/sau lit.f)”.</p> <p>55. Articolul 118¹ se abrogă.</p>

<p>(2) Cumpărătorul are dreptul să verifice corespunderea datelor din factura fiscală eliberată de furnizor cu datele din Registrul general electronic al facturilor fiscale.</p> <p>(3) Prevederile prezentului articol nu se aplică față de facturile fiscale electronice.</p> <p>Articolul 123. Modul de calculare și termenele de achitare a accizelor</p>	<p>(1) Subiecții impunerii specificați la art.120 lit.a), care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în dependență de cotă – în sumă absolută sau <i>ad valorem</i> în procente);</p> <p>b) achită accizele la momentul expedierii (transportării) mărfurilor din antrepozitul fiscal conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu.</p>	<p>56. Articolul 123: din denumirea articolului, cuvintele „și termenele de achitare” se exclud;</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Subiecții impunerii specificați la art.120 lit.a), care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în dependență de cotă – în sumă absolută sau <i>ad valorem</i> în procente);”;</p>	<p>57. La articolul 124: la alineatul (10¹): după textul „interiorul zonei economice libere,” se introduce textul „în interiorul Portului Internațional Liber ”Giurgulești”, în interiorul Aeroportului Internațional Liber ”Mărculești,”;</p>
<p>(2) În cazul transmiterii mărfurilor supuse accizelor cu plată sau cu titlu gratuit, inclusiv în contul salariului, angajaților antrepozitarului autorizat, altor persoane, în cazul atribuirii mărfurilor de către antrepozitarul autorizat sau de către membrii familiei acestuia, precum și în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din antrepozitul fiscal, achitarea accizelor se efectuează în modul specificat la alin.(1).</p>	<p>(6) Nu sînt marcate obligatoriu cu “Timbru de acciz”:</p> <p>(10) Pentru autoturismele de lux, accizele se calculează ca sumă a accizei determinate conform cotei accizei stabilite în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă a autoturismului importat. Prin autoturism de lux se înțelege autoturismul a cărui valoare în vamă constituie 1,5 milioane de lei și mai mult.</p> <p>Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor</p>	<p>la alineatul (2) textul „precum și în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din antrepozitul fiscal,” se substituie cu textul „în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din antrepozitul fiscal, precum și în cazul pierderilor și perisabilităților produselor din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și a produselor din alcool etilic, clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208 peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului,”;</p> <p>alineatul (6) se completează cu litera (d¹) cu următorul cuprins: (d¹) mărfurile pentru care nu se achită sau nu urmează a fi achitat accizul;</p> <p>la alineatul (10) textul „în mărime de 2% din” se substituie cu cuvintele „suplimentare aplicate la”, iar textul „1,5 milioane” se substituie cu textul „600 mii”.</p>	<p>la alineatul (10¹): după textul „interiorul zonei economice libere,” se introduce textul „în interiorul Portului Internațional Liber ”Giurgulești”, în interiorul Aeroportului Internațional Liber ”Mărculești,”;</p>

<p>efectuate de către agenții economici dintr-o zonă economică liberă în altă zonă economică liberă.</p> <p>(11²) Se scutește de accize importul mostrelor de mărfuri cu valoarea în vamă care nu depășește 22 euro pentru un import și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte. În cazul în care valoarea mostrelor depășește limita neimpozabilă indicată, accizul se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de acciz nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402, 2403.</p> <p>(18) Cota accizului se micșorează cu 50% pentru autoturismele cu motor hibrid de la poziția tarifară 8703.</p>	<p>se completează în final cu textul „și cele efectuate între rezidenții Portului Internațional „Giurgiulești”, rezidenții zonelor economice libere ale Republicii Moldova și rezidenții Aeroportului Internațional Liber, unul altuia.”;</p> <p>la alineatul (11²) cuvintele „mărfuri cu valoarea în vamă, se substituie cu cuvintele „mărfuri cu valoarea intrinsecă”, iar textul „și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte” se exclude;</p> <p>alineatul (18) se completează în final cu textul „de tip plug-in Hybrid (PHEV), cu motor electric ca motor pentru propulsie, care poate fi încărcat prin conectarea la o sursă externă de energie electrică.</p> <p>Cota accizului se micșorează cu 25% pentru autoturismele de la pozițiile tarifare 870340, 870350000, 870360, 870370000, cu motor electric ca motor pentru propulsie. Scutirea în mărime de 25 % din cota accizului, nu se aplică vehiculelor de tip „micro hibrid”, și „mild hibrid”.</p> <p>se completează cu alineatul (19) cu următorul cuprins:</p> <p>„(19) În cazul produselor de la subpoziția tarifară 240311000, cota accizului se stabilește în mărimea procentului de tutun din compoziția produsului stabilită de producător, dar nu mai puțin de 20 % din cota accizului stabilită pentru anul de gestiune la poziția tarifară 2403”.</p>
<p>Articolul 125. Trecerea la cont și restituirea accizelor achitate</p> <p>(3) În cazul în care antrepozitarul autorizat exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, de asemenea, livrează mărfuri supuse accizelor în magazinele, barurile și restaurantele duty-free, cu excepția țigărilor cu filtru de import, și/sau în zonele economice libere, suma accizului achitată anterior pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate ulterior pentru prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative specificate la alin.(4) din prezentul articol.</p>	<p>58. Articolul 125:</p> <p>la alineatul (3): textul „specificate la alin.(4) din prezentul articol” se substituie cu cuvintele „stabilite de Guvern”;</p>

<p>(3²) În cazul în care subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize exportă în mod independent sau în baza contractului de comision mărfuri supuse accizelor, prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, suma accizului achitată la procurarea acestor mărfuri, expediate (transportate) pentru export, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative specificate la alin.(4¹) din prezentul articol.</p> <p>(4¹) Pentru a obține restituirea accizei achitate pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, destinate exportului, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize prezintă Serviciului Fiscal de Stat documente justificative stabilite de Guvern.</p> <p>Articolul 126¹. Anularea și suspendarea înregistrării subiecților impunerii</p> <p>(4) În momentul anulării înregistrării în calitate de antrepozitar autorizat în conformitate cu alin.(2), agentul economic se consideră ca subiect care a efectuat scoaterea din antrepozitul autorizat a stocurilor sale de mărfuri și trebuie să achite accizele pentru această scoatere.</p> <p>Articolul 127. Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declararea achitării accizelor</p> <p>(3) Antrepozitarii autorizați prevăzuți la art.120 lit.a) sînt obligați să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declarației și modul de completare a acesteia se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>Anexa nr.2</p> <p>Cota accizului pentru mijloacele de transport</p>	<p>se completează în final cu textul „Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează în termen ce nu va depăși 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.”;</p> <p>la alineatul (3²): cuvintele „subiect al impunerii cu accize” se substituie cu cuvintele „antrepozitar autorizat”, iar textul „specificat la alin.(4¹) din prezentul articol” se substituie cu cuvintele „stabilite de Guvern”;</p> <p>se completează în final cu textul „Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează în termen ce nu va depăși 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.”;</p> <p>la alineatul (4¹) cuvintele „subiect al impunerii cu accize” se substituie cu cuvintele „antrepozitar autorizat”.</p> <p>59. La articolul 126¹ alineatul (4) se abrogă.</p> <p>60. La articolul 127 alineatul (3) după cuvintele „achitarea accizelor” se completează cu cuvintele „și să achite accizele.”.</p>																								
<p>61. La Anexa nr.2 la Titlul IV al Codului fiscal: textul „</p> <table border="1" data-bbox="1197 537 1324 1164"> <tr> <td>8</td> <td>Aurol urism de lux</td> <td>Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>0</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>se substituie cu textul „</p>	8	Aurol urism de lux	Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă	7			0			3			<p>61. La Anexa nr.2 la Titlul IV al Codului fiscal: textul „</p> <table border="1" data-bbox="1197 537 1324 1164"> <tr> <td>8</td> <td>Aurol urism de lux</td> <td>Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>0</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>se substituie cu textul „</p>	8	Aurol urism de lux	Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă	7			0			3		
8	Aurol urism de lux	Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă																							
7																									
0																									
3																									
8	Aurol urism de lux	Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a cotei accizei în mărime de 2% din valoarea în vamă																							
7																									
0																									
3																									

	<p>8 Autoturism de lux</p> <p>7</p> <p>0</p> <p>3</p>	<p>Suma cotei accizei în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a accizei suplimentare aplicate la valoarea în vamă, după cum urmează :</p>																																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Valoarea în vamă a autoturismelor (lei)</th> <th>Cota accizei (%)</th> </tr> <tr> <th>Minimum</th> <th>Maximum</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>600 000</td> <td>700 000</td> <td>2%</td> </tr> <tr> <td>700 001</td> <td>800 000</td> <td>3%</td> </tr> <tr> <td>800 001</td> <td>900 000</td> <td>4%</td> </tr> <tr> <td>900 001</td> <td>1 000 000</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>1 000 001</td> <td>1 200 000</td> <td>6%</td> </tr> <tr> <td>1 200 001</td> <td>1 400 000</td> <td>7%</td> </tr> <tr> <td>1 400 001</td> <td>1 600 000</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td>1 600 001</td> <td>1 800 000</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>1 800 001</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> </tbody> </table>	Valoarea în vamă a autoturismelor (lei)		Cota accizei (%)	Minimum	Maximum		600 000	700 000	2%	700 001	800 000	3%	800 001	900 000	4%	900 001	1 000 000	5%	1 000 001	1 200 000	6%	1 200 001	1 400 000	7%	1 400 001	1 600 000	8%	1 600 001	1 800 000	9%	1 800 001		10%	
Valoarea în vamă a autoturismelor (lei)		Cota accizei (%)																																	
Minimum	Maximum																																		
600 000	700 000	2%																																	
700 001	800 000	3%																																	
800 001	900 000	4%																																	
900 001	1 000 000	5%																																	
1 000 001	1 200 000	6%																																	
1 200 001	1 400 000	7%																																	
1 400 001	1 600 000	8%																																	
1 600 001	1 800 000	9%																																	
1 800 001		10%																																	

62. La articolul 129 punctul 11¹⁾ va avea următorul cuprins:

„11¹⁾ *Vizită fiscală* – instrument de administrare fiscală cu scop de asigurare a conformării voluntare prin acordarea consultațiilor, analiza activității, acumularea unor date despre activitatea contribuabilului.”.

63. La articolul 129¹ alineatul (2) cuvintele „unei persoane cu funcție de răspundere din primărie sau președintelui asociației locatarilor de la domiciliul destinatarului” se exclud.

sau unei persoane care locuiește cu destinatarul, unei persoane cu funcție de răspundere din primărie sau președintelui asociației locatarilor de la domiciliul destinatarului; pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neînfrizată destinatarului și răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmănat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

64. La articolul 132³:
alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

(2) Ocuparea funcției publice vacante de director al Serviciului Fiscal de Stat se face prin concurs.

(3) Directorul Serviciului Fiscal de Stat se numește în funcție de către ministrul finanțelor pe un termen de 5 ani.

<p>(4) Directorul Serviciului Fiscal de Stat poate fi destituit din funcție de către ministrul finanțelor pînă la expirarea termenului de 5 ani în una dintre următoarele situații:</p> <p>(6) Nu poate candida la funcția de director al Serviciului Fiscal de Stat persoana care are antecedente penale pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave săvîrșite cu intenție, precum și persoana care are antecedente penale pentru săvîrșirea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale ori persoana a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere.</p> <p>(7) Numirea în funcție a directorului Serviciului Fiscal de Stat în urma desfășurării concursului, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează de către ministrul finanțelor, în condițiile legii.</p>	<p>„Prin derogare de la prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, directorul Serviciului Fiscal de Stat se numește în funcție de către ministrul finanțelor.”;</p> <p>la alineatul (4) textul „pînă la expirarea termenului de 5 ani” se exclude;</p> <p>se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins: „(4¹) Acțiunea Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale Directorului Serviciului Fiscal de Stat în măsura în care acestea nu sînt reglementate prin prezentul cod.”.</p> <p>la alineatul (6) cuvintele „candida la” se substituie cu cuvintele „fi numit în”;</p> <p>alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează de către ministrul finanțelor, în condițiile legii.”.</p>
<p>Articolul 144¹. Eliberarea și retragerea certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control</p> <p>(1) Furnizorii de mașini de casă și de control și centrele de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control (în continuare – <i>CAT MCC</i>) sînt în drept să inițieze activitatea doar după înregistrarea la Serviciul Fiscal de Stat și obținerea certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control (în continuare – <i>certificat CAT MCC</i>).</p> <p>(2) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului <i>CAT MCC</i> se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.</p> <p>(3) Certificatul <i>CAT MCC</i> se eliberează gratis, pe un termen de 3 ani.</p> <p>(4) Solicitantul depune cererea și următoarele acte la Serviciul Fiscal de Stat:</p> <p>a) copia ordinului de numire a persoanelor (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate a legitimației) responsabile de domeniul pentru care se solicită înregistrarea (adresa pentru corespondență, inclusiv e-mail, telefon, fax);</p> <p>b) copiile autorizațiilor de funcționare a unităților structurale unde se prestează serviciile sau copiile notificărilor și înștiințărilor de recepționare respective;</p> <p>c) copiile contractelor de colaborare cu furnizorul de mașini de casă și de control în care, în mod expres, sînt enumerate modelele de mașini de casă și de control care vor fi deservite (domeniul de certificare pentru solicitanții de certificat <i>CAT MCC</i>);</p>	<p>65. La articolul 144¹:</p> <p>în textul articolului cuvintele „mașina de casă și de control”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „mașina de casă și de control/imprimanta fiscală” la forma gramaticală corespunzătoare, iar textul „<i>CAT MCC</i>” se substituie cu textul „<i>CAT MCC/IF</i>”;</p>

- d) preavizul furnizorului concret de mașini de casă și de control despre acordul de a elibera sigiliile de protecție pentru mașinile de casă și de control (sigiliile furnizorului);
- e) lista angajaților specialiști (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate a legitimației) care efectuează instalarea, repararea și deservirea tehnică a mașinilor de casă și de control.
- (5) Serviciul Fiscal de Stat examinează documentele depuse și, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acestora, eliberează certificatul CAT MCC sau refuză motivat eliberarea acestuia.
- (6) Despre refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC, Serviciul Fiscal de Stat informează solicitantul, în scris, în termen ce nu depășește 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, indicând temeiurile refuzului.
- (7) După înlăturarea cauzelor ce au servit drept temei pentru refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC, solicitantul poate depune o nouă cerere, care se examinează în modul stabilit.
- (8) Informația privind eliberarea certificatelor CAT MCC se plasează pe portalul unic al serviciilor publice (www.servicii.gov.md) și pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat (www.fisc.md).
- (9) În cazul în care se solicită operarea modificărilor în certificatul CAT MCC sau în anexe, la cerere se anexează certificatul CAT MCC cu anexele eliberate anterior. Certificatul CAT MCC reperfecțat se eliberează pe același formular sau, după caz, pe un formular nou, ținându-se cont de modificările indicate în cerere. Modificările se operează în termen de 10 zile lucrătoare.
- (10) Temeiuri pentru reperfecțarea certificatului CAT MCC sînt: schimbarea denumirii solicitantului, modificarea unor altor date reflectate în acesta, fără a căror actualizare nu poate fi identificată legătura dintre certificatul CAT MCC, obiectul certificatului și solicitant.
- (11) La apariția temeiurilor pentru reperfecțarea certificatului CAT MCC, solicitantul este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să depună la Serviciul Fiscal de Stat, conform procedurii stabilite, o cerere de reperfecțare a certificatului CAT MCC, împreună cu actul care necesită reperfecțare și cu documentele (sau copile de pe acestea, cu prezentarea originalelor pentru verificare) ce confirmă modificările.
- (12) Termenul de valabilitate a certificatului CAT MCC reperfecțat nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în certificatul CAT MCC care se reperfecțează.
- (13) În perioada examinării cererii de reperfecțare a certificatului CAT MCC, solicitantul își poate continua activitatea în baza declarației pe propria răspundere, depusă la Serviciul Fiscal de Stat concomitent cu cererea de reperfecțare.
- (14) Temei pentru respingerea cererii de reperfecțare a certificatului CAT MCC este depistarea de către Serviciul Fiscal de Stat a unor date neveridice în informația prezentată sau declarată de solicitant.

la alineatul (8) textul „unic al serviciilor publice (www.servicii.gov.md)” se substituie cu textul „guvernamental al datelor deschise (www.date.gov.md)”, iar textul „(www.fisc.md)” se substituie cu textul „(www.sfs.md)”.

<p>(15) Dacă solicitantul intenționează să desfășoare activitatea indicată în certificatul CAT MCC după expirarea termenului de valabilitate, acesta va repeta procedura prevăzută pentru eliberarea acestuia, depunând o cerere la Serviciul Fiscal de Stat cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate de 3 ani.</p> <p>(16) După expirarea termenului stabilit pentru emiterea certificatului CAT MCC și în lipsa unui refuz scris din partea Serviciului Fiscal de Stat de eliberare a acestuia, actul solicitat se consideră acordat prin aprobare tacită.</p> <p>(17) Titularul nu este în drept să transmită unei alte persoane, pentru desfășurarea activității, certificatul CAT MCC sau copia de pe el.</p> <p>(18) Serviciul Fiscal de Stat retrage certificatul CAT MCC în următoarele cazuri:</p> <ol style="list-style-type: none"> la solicitarea titularului; la stabilirea încălcărilor legislației ce țin de activitatea în domeniul instalării, reparației, deservirii tehnice a mașinilor de casă și de control de către Serviciul Fiscal de Stat. 	
<p>Articolul 160. Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale</p> <p>(2) Perceptorul este încadrat în serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu avizul Serviciului Fiscal de Stat. Acesta este obligat să asigure instruirea perceptorului și să-i acorde ajutor în exercitarea atribuțiilor.</p>	<p>66. La articolul 160 alineatul (2) se abrogă.</p>
<p>Articolul 162. Atribuirea codului fiscal</p> <p>(1) În conformitate cu prezentul cod, se atribuie cod fiscal:</p> <ol style="list-style-type: none"> oricărei persoane juridice, oricărui întreprinzător individual, oricărei gospodării țărănești (de fermieri), precum și oricărei persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate; oricărei persoane fizice – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid – care dispune de obiecte impozabile sau care are obligații fiscale, conform legislației fiscale, sau care a obținut dreptul de a exercita o anumită activitate în baza patentei de întreprinzător; oricărei persoane juridice sau organizații cu statut de persoană fizică nerezidente care dispune de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale în conformitate cu legislația fiscală. 	<p>67. Articolul 162 alineatul (1) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) nerezidentului ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente a Republicii Moldova ce nu desfășoară activitate de întreprinzător.”</p>
<p>Articolul 163. Locul, termenele și modul de atribuire a codului fiscal</p>	<p>68. Articolul 163 se completează cu alineatele (6¹) și (7¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6¹) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) reprezintă codul de identificare din țara de reședință a acestora.</p> <p>(7¹) În termen de 3 zile din momentul prestării serviciilor electronice persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) vor depune cererea prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziție de către Serviciul Fiscal de Stat.”</p>
<p>Articolul 164. Registrul fiscal de stat</p> <p>(2) Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c) sunt trecute în Registrul fiscal de stat la data eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal. Codurile fiscale care reprezintă numărul de identificare de stat sunt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul</p>	<p>69. La articolul 164 alineatul (2) după textul „Codurile fiscale ale cetățenilor străini și ale apatrizilor nerezidenți sunt înscrise în Registrul fiscal de stat la momentul depunerii cererii de înregistrare în calitate de contribuabil” se introduce textul „Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) sunt trecute automat în Registrul fiscal de stat la data depunerii cererii prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziție de către Serviciul Fiscal de Stat.”</p>

<p>de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Codurile fiscale ale persoanelor fizice rezidente, precum și ale cetățenilor Republicii Moldova nerezidenți sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populației. Codurile fiscale ale cetățenilor străini și ale apatrizilor nerezidenți sînt înscrise în Registrul fiscal de stat la momentul depunerii cererii de înregistrare în calitate de contribuabil. Trecerea codului fiscal în Registrul fiscal de stat confirmă actul luării persoanei la evidență fiscală.</p>	<p>Articolul 171. Stingerea obligației fiscale prin achitare</p>	<p>70. Articolul 171 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „(7) Stingerea obligației fiscale de către persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) se efectuează în monedă națională sau în valută străină EURO/USD, conform procedurii stabilite de Ministerul Finanțelor.”</p>
<p>Articolul 175. Stingerea obligației fiscale prin compensare (3) în termen de pînă la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.</p>	<p>Articolul 175. Stingerea obligației fiscale prin compensare (3) în termen de pînă la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în termen de pînă la 45 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului.”</p>	<p>71. La articolul 175 alineatul (3) se completează cu textul: „Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare în termen de pînă la 45 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului.”</p>
<p>Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită (3) Dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobîndă, calculată în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și data compensării de către Trezoreria de Stat. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.</p>	<p>Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită (3) Dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobîndă, calculată în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și data compensării de către Trezoreria de Stat. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.</p>	<p>72. La articolul 176 alineatul (3) cuvintele „pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și data compensării de către Trezoreria de Stat” se substituie cu textul „majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.”</p>
<p>Articolul 187. Prezentarea dării de seamă fiscale (2^h) Darea de seamă fiscală se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în forma și în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează: b) începînd cu 1 ianuarie 2013 -- de către subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A.; c) începînd cu 1 iulie 2016 -- de către subiecții care au, conform numărului scriptic de salariați înregistrat în anul precedent, mai mult de 10 persoane angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte; d) începînd cu 1 ianuarie 2017 -- de către contribuabilii care la situația din 1 ianuarie 2016 aveau angajați mai mult de 5 salariați; e) începînd cu 1 ianuarie 2017, pentru perioadele fiscale începînd cu anul 2017 -- de către subiecții care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției; f) începînd cu 1 ianuarie 2017 -- de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației;</p>	<p>73. La articolul 187 alineatul (2^h) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) în cazul persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) - din data luării la evidență fiscală (atribuirii codului fiscal) indiferent de numărul de angajați.”</p>	<p>73. La articolul 187 alineatul (2^h) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) în cazul persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) - din data luării la evidență fiscală (atribuirii codului fiscal) indiferent de numărul de angajați.”</p>

<p>g) începînd cu 1 ianuarie 2019 – de către contribuabilii care au 5 și mai mulți angajați.</p>	<p>74. Articolul 193 litera d) se completează în final cu textul „, cu excepția obligației fiscale calculată după intentarea procedurii de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.”.</p>
<p>Articolul 193. Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale sînt: a) existența restanței, fiindu-se cont de prevederile art.252; b) neexpirarea termenelor de prescripție stabilite în prezentul cod; c) necontestarea faptului de existență a restanței și mărîmii ei în cazurile prevăzute la art.194 alin.(1) lit.c) și d); d) contribuabilul nu se află în procedură de lichidare (dizolvare) sau în proces de insolabilitate conform prevederilor legislației în vigoare.</p>	<p>75. Articolul 200 se completează cu alineatul (15¹) cu următorul cuprins: „(15¹) în cazul sechestrării bunurilor supuse înregistrării în Registrele de publicitate cu caracter constitutiv, în absența contribuabilului, actul de sechestră este semnat de funcționarul fiscal, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului.”.</p>
<p>Articolul 200. Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale (15) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere nu sînt prezenți la sechestră, faptul se va consemna în actul de sechestră în prezența a 2 martori asistenți, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului în 24 de ore.</p>	<p>76. La articolul 203 alineatul (1) se completează în final cu textul „Comercializarea bunurilor sechestrare ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare.”.</p>
<p>Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrare (1) Comercializarea bunurilor sechestrare ale contribuabilului, după evaluarea acestora, se efectuează de către contribuabil doar după coordonarea cu Serviciul Fiscal de Stat și cu acceptul acestuia.</p>	<p>77. La articolul 206 alineatul (1) litera b) se completează în final cu textul „, cu excepția obligațiilor fiscale calculate după intentarea procedurii.”.</p>
<p>Articolul 206. Imposibilitatea executării silite a obligației fiscale (1) Executarea silită a obligației fiscale se consideră imposibilă dacă: a) persoana lichidată nu are succesori și nu posedă bunuri pasibile urmării; b) persoana se află în proces de lichidare (dizolvare) sau în procedură de insolabilitate;</p>	<p>78. La articolul 226⁶, alineatul (5¹) va avea următorul cuprins: „(5¹) La determinarea venitului impozabil, venitul obținut din activitatea în baza patentei de întreprinzător ce nu depășește mărimea prevăzută la art. 18 alin. (3) din Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, venitul obținut din activitatea prevăzută în cap. 10² din titlul II al prezentului cod ce nu depășește mărimea prevăzută la art. 69⁷ alin. (1) din prezentul cod, venitul obținut din activitatea prevăzută în cap. 10³ din titlul II al prezentului cod ce nu depășește mărimea prevăzută la art. 69¹⁵ alin. (1) din prezentul cod, proporțional perioadei de activitate, se vor considera venituri neimpozabile.”.</p>
<p>Articolul 226⁶. Metodele indirecte de estimare (5¹) La determinarea venitului impozabil, venitul obținut din activitatea în baza patentei de întreprinzător ce nu depășește mărimea prevăzută la art. 18 alin. (3) din Legea nr.93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător, proporțional perioadei de activitate, se va considera venit neimpozabil.</p>	<p>79. Articolul 226¹¹: alineatul (5): la litera h) după cuvîntul „autoturismelor” se introduc cuvintele „pe parcursul unui an fiscal”; la litera i) după cuvîntul „cumulativ” se introduc cuvintele „pe parcursul unui an fiscal”.</p>
<p>Articolul 226¹¹. Surse indirecte de informații (5) Informațiile vor conține date despre: h) procurarea de către persoana fizică a autoturismelor a căror valoare depășește cumulativ suma de 300 mii de lei; i) contractarea/rambursarea împrumuturilor pe parcursul unui an fiscal, reflectate în contabilitatea întreprinderii, ce depășesc cumulativ suma de 200 mii de lei;</p>	

<p>Articolul 231. Noțiunea și temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală</p> <p>(4) Se consideră nesemnificativă încălcarea fiscală dacă suma impozitului sau taxei constituie până la 100 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.b) și până la 1000 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.a) și c), inclusiv pentru fiecare perioadă fiscală în parte – în cazul nerespectării modului de declarare sau diminuării impozitului, a taxei și/sau a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală.</p> <p>Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale, precum și neregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale</p> <p>(4) Ne prezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art.117 și 117¹ se sancționează cu o amendă de la 3000 la 3600 de lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neprezentate în termenele stabilite.</p> <p>Articolul 261. Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor și taxelor</p>	<p>80. La articolul 231 alineatul (4) cuvintele „suma impozitului sau taxei” se substituie cu textul „suma impozitului, taxei, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală.”.</p> <p>81. La Articolul 260 din titlul articolului și din alin.(4¹) cuvintele „, precum și neregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale” se exclud.</p> <p>82. La articolul 261: în denumirea articolului, cuvintele „și taxelor” se substituie cu textul „, taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală”.</p> <p>la alineatul (4) după cuvintele de stat „de stat obligatorii” se introduce textul „, stabilite în cotă procentuală”;</p> <p>alineatul (5), după textul „plata impozitelor,” se completează cu textul „taxelor,”.</p>
<p>(4) Diminuarea impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii prin prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice se sancționează cu amendă de la 20% la 30% din suma diminuată.</p> <p>(5) Eschivarea de la calculul și de la plata impozitelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, se sancționează cu o amendă de la 80% la 100% din suma impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii nedecarate, stabilite în cotă procentuală.</p> <p>Articolul 281¹. Termenele de prezentare a calculului impozitului</p> <p>(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 30 iunie a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la Serviciul Fiscal de Stat nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</p> <p>Articolul 282. Termenele achitării impozitului</p>	<p>83. La articolul 281¹ alineatul (1), textul „25 iulie” se substituie cu textul „25 septembrie”, iar textul „30 iunie” se substituie cu textul „25 septembrie”.</p> <p>84. La articolul 282: alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p>

<p>(1) Impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii la bugetele locale unde sînt amplasate obiectele impunerii, în părți egale nu mai tîrziu de 15 august și 15 octombrie a anului curent.</p> <p>(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice și persoanele fizice care dobîndesc bunurile imobiliare după 30 iunie a perioadei fiscale respective achită impozitul pe bunurile imobiliare nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</p> <p>Articolul 286. Avizul de plată a impozitului</p> <p>Avizul de plată a impozitului calculat pentru bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător este expediat fiecărui subiect al impunerii de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al primăriei cel tîrziu cu 60 de zile pînă la expirarea primului termen de plată a impozitului, iar în cazul bunurilor imobiliare dobîndite după 30 iunie a anului fiscal în curs – cel tîrziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.</p> <p>Articolul 295. Scutirea de taxe</p>	<p>„(1) În cazul bunurilor imobiliare existente și/sau dobîndite pînă la 25 septembrie inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii la bugetele locale unde sunt amplasate obiectele impunerii, nu mai tîrziu de 25 septembrie a anului curent.”;</p> <p>alineatul (4) textul „30 iunie” se substituie cu textul „25 septembrie”.</p>
<p>Articolul 286. Avizul de plată a impozitului</p> <p>Avizul de plată a impozitului calculat pentru bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător este expediat fiecărui subiect al impunerii de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al primăriei cel tîrziu cu 60 de zile pînă la expirarea primului termen de plată a impozitului, iar în cazul bunurilor imobiliare dobîndite după 30 iunie a anului fiscal în curs – cel tîrziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.</p>	<p>85. La articolul 286 textul „cel tîrziu cu 60 de zile pînă la expirarea primului termen de plată a impozitului” se substituie cu textul „cel tîrziu pînă la 15 iunie a anului fiscal în curs, iar textul „30 iunie” se substituie cu textul „25 septembrie”.</p>
<p>Articolul 295. Scutirea de taxe</p>	<p>86. Articolul 295 se completează cu litera j) cu următorul cuprins:</p> <p>„j) tuturor taxelor locale – subiecții care desfășoară activități conform cap. 10³ din titlul II al prezentului cod.”.</p>
<p>Articolul 302. Subiecții impunerii</p> <p>Subiecți ai taxei pentru apă sînt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care extrag apă din fondul apelor și cele care utilizează apa la hidrocentrale.</p>	<p>87. Articolul 302 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Subiecți ai taxei pentru apă sînt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care:</p> <p>a) extrag apă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane;</p> <p>b) utilizează apă potabilă din orice sursă în scopul îmbutelierii;</p> <p>c) extrag apă minerală naturală;</p> <p>d) utilizează apă la hidrocentrale.”.</p>
<p>Articolul 303. Obiectul impunerii</p> <p>Obiect al impunerii este:</p> <p>a) volumul de apă extras din fondul apelor, cu excepția celui pentru care nu se aplică taxa pentru apă;</p> <p>b) volumul de apă utilizat de hidrocentrale.</p>	<p>88. Articolul 303 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Obiect al impunerii cu taxa pentru apă îl constituie:</p> <p>a) volumul de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane;</p> <p>b) volumul de apă potabilă utilizată din orice sursă în scopul îmbutelierii;</p> <p>c) volumul de apă minerală extrasă;</p> <p>d) volumul de apă utilizată de hidrocentrale.”.</p>
<p>Articolul 305. Modul de calculare a taxei</p> <p>(1) Taxa pentru apă se calculează de sine stătător de către subiecții impunerii, pornindu-se de la volumul apei extrase sau de la volumul apei utilizate de hidrocentrale, conform datelor contoarelor sau, în lipsa acestora, conform normelor de extragere și/sau utilizare.</p>	<p>89. La articolul 305 alineatul (1) cuvintele „extrase sau de la volumul apei utilizate” se substituie cu textul „extrase și/sau utilizate”.</p>
<p>Anexa nr.1</p> <p>Cotele taxei pentru apă</p> <p>Taxa pentru apă se percepe în următoarele mărimi:</p> <p>1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din fondul apelor – 0,3 lei;</p>	<p>90. Anexa nr. 1 la Titlul VIII al Codului fiscal va avea următorul cuprins:</p> <p>„Cotele taxei pentru apă.</p> <p>Taxa pentru apă se percepe în următoarele mărimi:</p>

<p>2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă destinată îmbutelirii, de apă potabilă extrasă destinată îmbutelirii – 16 lei;</p> <p>2¹) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă destinată altor scopuri decât cele prevăzute la pct.1) și 2) – 2 lei;</p> <p>3) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale – 0,06 lei.</p>	<p>1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane (excepând apa minerală naturală extrasă, apa potabilă extrasă și/sau utilizată în scopul îmbutelirii) – 0,3 lei;</p> <p>2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă în scopul îmbutelirii - 16 lei;</p> <p>3) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă și utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute la pct. 2) - 2 lei;</p> <p>4) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopul îmbutelirii – 16 lei;</p> <p>5) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă utilizată în scopul îmbutelirii – 15,70 lei ;</p> <p>6) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale - 0,06 lei.</p> <p>Subiecți ai taxei prevăzute la pct.5 sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care îmbuteliază apă potabilă extrasă de alt subiect. Subiect al taxei prevăzute la pct.2 și pct.4 sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care extrag și îmbuteliază apă minerală naturală și/sau potabilă.</p> <p>Art.II. – Articolul 24 din Legea nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>la alineatul (7) textul „până la 1 ianuarie 2020” se substituie cu textul „până la 1 ianuarie 2021.”;</p> <p>alineatul (31) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(31) Pentru perioada fiscală 2018-2019, agenții economici pot alege modul de calcul al amortizării și cheltuielilor pentru reparația proprietății conform art.26 și 27 din Codul fiscal în vigoare la 31.12.2018 sau conform art.26¹ din Codul fiscal în vigoare la 31.12.2019. Alegerea regimului fiscal se realizează prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic.”</p> <p>Art.III. – Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. Pe întreg textul legii, textul „declarația pe factură”, la orice formă gramaticală, se exclude.</p> <p>2. Se completează cu articolul 24³ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 24³. Atestatul de origine</p>
<p>2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă destinată îmbutelirii, de apă potabilă extrasă destinată îmbutelirii – 16 lei;</p> <p>2¹) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă destinată altor scopuri decât cele prevăzute la pct.1) și 2) – 2 lei;</p> <p>3) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale – 0,06 lei.</p>	<p>Legea nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal</p> <p>Articolul 24. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(7) Nu se impozitează, până la 1 ianuarie 2020, dobânzile persoanelor fizice rezidente, cu excepția celor înregistrate într-o formă de organizare juridică a activității de întreprinzător, de la depozitele bancare; valorile mobiliare corporative sub formă de obligațiuni și valorile mobiliare, care sînt instrumente ale pieței monetare, cum ar fi certificatele bancare de depozit și cambile bancare; depunerile membrilor pe conturile de economii personale în asociațiile de economii și împrumut ale cetățenilor amplasate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>(31) Pentru perioada fiscală 2018, agenții economici pot alege modul de calcul al amortizării și cheltuielilor pentru reparația proprietății conform art.26 și 27 sau art.26¹ din Codul fiscal.</p> <p>Alegerea regimului fiscal se realizează prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții care s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare – pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.</p> <p>Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997</p>

	<p>(1) Atestatul de origine este o dovadă de origine întocmită de exportatorul mărfurilor, în cadrul Sistemului Generalizat de Preferințe acordat Republicii Moldova, prin care acesta confirmă pe propria răspundere originea mărfurilor.</p> <p>(2) Atestatul de origine poate fi emis de către persoanele juridice exportatori, ca urmare a înregistrării acestora în sistemul exportatorilor înregistrați – sistemul REX.</p> <p>(3) Înregistrarea exportatorilor în sistemul REX se efectuează de către Serviciul Vamal. Procedura de înregistrare în sistemul REX se stabilește de către Serviciul Vamal.”.</p> <p>3. Se completează cu articolul 24⁴ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 24⁴. Declarația furnizorului/declarația pe termen lung a furnizorului</p> <p>(1) Declarația furnizorului este întocmită de furnizor, prin care acesta oferă exportatorului informațiile necesare pentru a determina caracterul originar al mărfurilor în scopul dispozițiilor care reglementează schimburile comerciale preferențiale între Republica Moldova și anumite țări sau teritorii.</p> <p>(2) Cu excepția cazurilor menționate la alin.(5), furnizorul întocmește o declarație separată pentru fiecare livrare de mărfuri.</p> <p>(3) Furnizorul atașează declarația la documentul comercial privind trimiterea respectivă, în care descrierea mărfurilor este suficient de detaliată pentru a permite identificarea lor.</p> <p>(4) Furnizorul poate întocmi declarația în orice moment, chiar și după livrarea mărfurilor.</p> <p>(5) În cazul în care un furnizor livrează regulat mărfuri de același tip unui exportator iar caracterul originar al acestora este același, furnizorul poate întocmi o singură declarație pentru livrările ulterioare denumită declarația pe termen lung a furnizorului. Aceasta poate fi întocmită pentru o perioadă de valabilitate de până la doi ani de la data eliberării.</p> <p>(6) O declarație pe termen lung a furnizorului poate fi întocmită cu efect retroactiv pentru mărfurile livrate înainte de întocmirea declarației. O astfel de declarație pe termen lung a furnizorului poate fi întocmită pentru o perioadă de valabilitate de până la un an înainte de data eliberării. Perioada de valabilitate se încheie la data la care a fost întocmită declarația pe termen lung a furnizorului.</p> <p>(7) Furnizorul informează imediat exportatorul sau comerciantul vizat în cazul în care declarația pe termen lung a furnizorului nu este valabilă pentru unele sau pentru toate trimiterile de mărfuri livrate și care urmează a fi livrate.</p> <p>(8) Modelul declarației furnizorului/declarației pe termen lung a furnizorului este stabilit de Guvern.”.</p>
<p>Articolul 28. Scutirea de taxa vamală</p> <p>Sînt scutite de taxa vamală:</p> <p>q¹) mărfurile introduse în Republica Moldova de către persoane juridice în scopuri necomerciale și plasate sub regimul vamal de import, a căror valoare în vamă nu depășește 100 de euro;</p> <p>q³) mostrele de mărfuri cu valoarea în vamă care nu depășește 22 euro pentru un import și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte. În cazul în care valoarea mostrelor de mărfuri depășește limita neimpozabilă indicată, taxa vamală se calculează pornind de la</p>	<p>4. Articolul 28:</p> <p>la litera q¹) cuvintele „valoarea în vamă” se substituie cu cuvintele „valoarea intrinsecă”;</p> <p>la litera q³) cuvintele „mărfuri cu valoarea în vamă” se substituie cu cuvintele „mărfuri cu valoarea intrinsecă”, iar textul „și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte” se exclude.</p>

<p>valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolositor prin rupe, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de taxa vamală nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402, 2403;</p> <p>Notă la Anexa nr.2:</p>	<p>5. Notă la Anexa nr.2:</p> <p>la pct.1 după textul „în regim de import, ” se introduce textul „în magazin duty free, ” ;</p> <p>se completează cu punctul 14 cu următorul cuprins:</p> <p>„14. Taxa pentru efectuarea procedurilor vamale la export nu se percepe pentru mărfurile expediate prin intermediul trimitărilor poștale internaționale a căror valoare intrinsecă nu depășește 1 000 EUR.”.</p>
<p>Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal</p>	<p>Art. IV. – Articolul 4 din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), se completează cu alineatul (13⁸) cu următorul cuprins:</p> <p>„(13⁸) Se scutește de TVA fără drept de deducere importul și/sau achiziția mărfurilor, articole de completare și/sau a serviciilor de prelucrare a materiei prime destinate pentru producerea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor care cad sub incidența art.103, punctul 27) din Codul fiscal, de către agenții economici producători ai tehnicii agricole. Lista mărfurilor și articolelor de completare, precum și lista producătorilor de tehnică agricolă se stabilesc de Guvern.”.</p> <p>Art.V. - În anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>
<p>Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale</p>	<p>1. La articolul 5 alineatul (1) litera b) după cuvintele „supuse accizelor” se completează cu textul „persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal.”;</p>
<p>Articolul 5. Declarația privind evidența nominală a asiguraților, declarația de asigurare și declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii</p> <p>(1) Declarația privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și declarația privind evidența nominală a asiguraților sînt parte componentă a dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, care se completează în modul și în forma stabilite de către Ministerul Finanțelor, se prezintă de plătitorii de contribuții la bugetul asiguraților sociale de stat Serviciului Fiscal de Stat, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, după cum urmează:</p> <p>b) persoanele fizice: întreprinzători individuali, mediatiori, notari, avocați, executori judecătorești, administratori autorizați, care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de</p>	

<p>organizare, persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, care nu au persoane angajate prin contract individual de muncă – o dată pe an, până la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune;</p>	
<p>Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000</p>	<p>2. În anexa nr.1 punctul 1.7. se completează cu o liniuță nouă cu următorul cuprins: „- persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticultură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal”.</p>
<p>Articolul 129. Perceperea drepturilor de import și de export (6) Neplata în termen legal a obligației vamale atrage, în mod suplimentar, suspendarea dreptului de efectuare a altor operațiuni vamale de către plătitorul vamal respectiv până la stingerea obligației vamale, în condițiile stabilite prin reglementările vamale. În caz de litigiu, contestarea obligației vamale suplimentare ori atacarea în instanța judecătorească a deciziei organului vamal nu suspendă încasarea obligației vamale și aplicarea de măsuri suplimentare potrivit prevederilor prezentului cod, cu excepția cazului în care reglementările unor legi speciale prevăd în mod expres acest lucru.</p>	<p>Art. VI. – Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>
<p>Articolul 141⁴. Termenul de valabilitate a deciziei prealabile privind clasificarea mărfurilor (1) Decizia prealabilă privind clasificarea mărfurilor este valabilă pentru o perioadă de 6 ani, începând cu data emiterii.</p>	<p>1. Pe întreg textul legii, textul „declarația pe factură”³, la orice formă gramaticală, se exclude. 2. La articolul 129 alineatul (6) cuvintele „efectuare a altor operațiuni vamale” se substituie cu cuvintele „plasare a mărfurilor și/ sau mijloacelor de transport în destinații vamale”.</p>
<p>Articolul 175. Locul declarării (4) Mărfurile atribuite pozițiilor tarifar 2207, 240210000, 240220, 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271012110-271019290, 271019310-271019480, 290110000, 290124000, 290129000, 290211000, 290219000, ex. 290220000, 290230000, 290244000, 290290000, 290511000-290513000, 290514, 290516, ex. 290519000, 2909, 381400900, 381700500, 381700800 se declară sub regim vamal de import la organul vamal amplasat la punctul de trecere a frontierei de stat sau la organul vamal determinat de Serviciul Vamal, cu condiția aplicării sigiliilor de către colaboratorii vamali de la punctul de trecere a frontierei de stat.</p>	<p>3. La articolul 141⁴ alineatul (1) cifra „6” se substituie cu cifra „3”.</p>
<p>Articolul 232. Sancționarea materială a contravențiilor vamale (2) În cazul în care persoana, până la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galbene sau roșu de control vamal, comunică din proprie inițiativă, în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale prevăzute la art.231 pct.6) și pct.1.1), cu anexarea actelor justificative, aceasta se eliberează de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate și a penalităților calculate.</p>	<p>4. Articolul 175 alineatul (4) după textul „240220” se introduce textul „240399900”.</p>
<p>Articolul 232. Sancționarea materială a contravențiilor vamale (2) În cazul în care persoana, până la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galbene sau roșu de control vamal, comunică din proprie inițiativă, în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale prevăzute la art.231 pct.6) și pct.1.1), cu anexarea actelor justificative, aceasta se eliberează de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate și a penalităților calculate.</p>	<p>5. La articolul 232 alineatul (2) cuvintele „pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galbene sau roșu de control vamal” se exclud.</p>

<p>Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal</p> <p>Articolul 4. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(2) Până la 1 ianuarie 2020 prin derogare de la prevederile Codului fiscal, aplicarea impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare se reglementează conform prevederilor alin.(4)-(11) din prezentul articol și ale anexelor nr.1 și nr.2 la prezenta lege.</p> <p>(7) Impozitul funciar se determină prin înmulțirea cotei concrete a impozitului la numărul de grad-hectare, hectare sau la suprafața terenului ce aparține persoanei juridice sau persoanei fizice, se calculează și se achită după cum urmează:</p> <p>a) persoanele fizice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), calculează de sine stătător suma anuală a impozitului funciar și până la 25 iulie a anului fiscal în curs prezintă Serviciului Fiscal de Stat calculul impozitului funciar. Pentru terenurile dobândite după 1 iulie a perioadei fiscale respective, calculul menționat se prezintă nu mai târziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune. Calculul impozitului funciar se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹) din Codul fiscal;</p> <p>b) pentru persoanele fizice, altele decât cele specificate la lit.a), precum și pentru gospodăriile țărănești (de fermier) calcularea sumei anuale a impozitului funciar și întocmirea avizelor de plată a impozitului se efectuează, conform instrucțiunii aprobate de Guvern, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. Avizele de plată a impozitului funciar se înmânează subiecților impunerii cel târziu cu 60 de zile până la expirarea primului termen de plată a impozitului stabilit la lit.c) din prezentul alineat, iar în cazul terenurilor dobândite după 30 iunie a anului fiscal în curs -- cel târziu până la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune;</p> <p>c) persoanele specificate la lit.a) și b) din prezentul alineat achită impozitul funciar în bugetul unității administrativ-teritoriale, conform locului de amplasare a terenurilor, în părți egale, cel târziu la 15 august și 15 octombrie a anului fiscal în curs, iar în cazul achitării sumei integrale a impozitului funciar pentru anul fiscal în curs până la data de 30 iunie a anului respectiv, aceste persoane beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat. Avizele de plată a impozitului funciar, înmânate subiecților impunerii, se</p>	<p>6. La articolul 186⁴ alineatul (5), articolul 273 alineatele (2) și (4), articolul 274 alineatul (1), articolul 275, articolul 277, 288, 290 alineatul (2), articolul 291 alineatul (1), articolul 292 alineatul (1), articolul 293 alineatul (2), articolul 294¹ alineatele (1), (3) și (8), articolul 300 alineatul (1) cuvintele „Serviciul Vamal” se substituie cu cuvintele „aparatură centrală al Serviciului Vamal”.</p> <p>Art. VI. - Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal (Republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4:</p> <p>alineatul (2) cifra „2020” se substituie cu cifra „2022”;</p>
	<p>alineatul (7):</p> <p>litera a) prima propoziție textul „25 iulie” se substituie cu textul „25 septembrie inclusiv”, iar în propoziția a doua textul „1 iulie” se substituie cu textul „25 septembrie”;</p>
	<p>litera b) în propoziția a doua, textul „cu 60 de zile până la expirarea primului termen de plată a impozitului stabilit la lit. c) din prezentul alineat,” se substituie cu textul „până la 15 iunie a anului fiscal în curs,” iar textul „30 iunie” cu textul „25 septembrie inclusiv”;</p>
	<p>litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) persoanele specificate la lit. a) și b) din prezentul alineat achită impozitul funciar în bugetul local, conform locului de amplasare a terenurilor, nu mai târziu de 25 septembrie a anului curent, iar în cazul achitării sumei integrale până la data de 30 iunie a anului respectiv, aceste persoane beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat. Avizele de plată a impozitului funciar, înmânate subiecților impunerii, se întocmesc fiindu-se cont de</p>

întocmesc fiindu-se cont de acest drept. Pentru terenurile dobândite după data de 1 iulie a anului fiscal în curs, achitarea se efectuează nu mai târziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune;

d) prevederile lit.a) și b) nu se extind asupra întreprinzătorilor individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități, care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. și care prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată, cu achitarea impozitului în același termen.

(9) Impozitul pe bunurile imobiliare se determină prin înmulțirea valorii bunurilor imobiliare impozabile la cota concretă a impozitului, se calculează și se achită după cum urmează:

a) persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornind de la valoarea contabilă a bunurilor imobiliare conform situației din 1 ianuarie a anului fiscal în curs, iar în cazul bunurilor imobiliare dobândite în cursul anului, inclusiv în cazul bunurilor imobiliare la care se schimbă subiectul impunerii în cursul anului – conform valorii contabile de la data dobîndirii acestora. Pentru bunurile imobiliare existente și/sau dobîndite pînă la 30 iunie a anului fiscal în curs, persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător prezintă Serviciului Fiscal de Stat calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la data de 25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective, cu achitarea impozitului în două părți egale – cel tîrziu pînă la 15 august și, respectiv, 15 octombrie. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 30 iunie a anului fiscal în curs, persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător prezintă Serviciului Fiscal de Stat calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 martie a anului următor anului fiscal în curs, cu achitarea impozitului în același termen. Calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹) din Codul fiscal;

b) pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător calcularea sumei anuale a impozitului pe bunurile imobiliare și perfectarea avizelor de plată a impozitului se efectuează, conform instrucțiunii aprobate de Guvern, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare se înmînează subiectului impunerii cel tîrziu cu 60 de zile pînă la expirarea primului termen de plată a impozitului. Persoanele menționate achită impozitul pe bunurile imobiliare în bugetul unității administrativ-teritoriale, conform locului de amplasare a bunurilor imobiliare, în părți egale, cel tîrziu la 15 august și 15 octombrie a anului fiscal în curs, iar în cazul achitării de către aceste persoane a sumei integrale a impozitului pentru anul fiscal în curs pînă la 30 iunie a anului respectiv, ele beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat. Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, înmînate subiecților impunerii, se întocmesc fiindu-se cont de acest drept. Pentru

acest drept. Pentru terenurile dobîndite după data de 25 septembrie a anului fiscal în curs, achitarea se efectuează nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune”;

alineatul (9):

litera a) în propoziția a doua, textul „30 iunie” se substituie cu textul „25 septembrie inclusiv”, iar textul „25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective, cu achitarea impozitului în două părți egale - cel tîrziu pînă la 15 august și, respectiv, 15 octombrie” se substituie cu textul „25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective, la bugetele locale unde sunt amplasate obiectele impunerii, nu mai tîrziu de 25 septembrie a anului curent”;

în propoziția a treia textul „30 iunie” se substituie cu textul „25 septembrie”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător calcularea sumei anuale a impozitului pe bunurile imobiliare și perfectarea avizelor de plată a impozitului se efectuează, conform instrucțiunii aprobate de Guvern, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare se înmînează subiectului impunerii cel tîrziu pînă la 15 iunie a anului fiscal în curs. Persoanele menționate achită impozitul pe bunurile imobiliare în bugetul local, conform locului de amplasare a bunurilor imobiliare, la bugetele locale unde sunt amplasate obiectele impunerii, nu mai tîrziu de 25 septembrie a anului curent, iar în cazul achitării sumei integrale pînă la data de 30 iunie a anului respectiv, aceste persoane beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat. Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, înmînate subiecților impunerii, se întocmesc fiindu-se cont de acest drept. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 25 septembrie a anului fiscal în curs, achitarea se efectuează nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune. În cazul bunurilor dobîndite după 25 septembrie a anului fiscal în curs, avizele de plată se înmînează subiecților impunerii cel tîrziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.”

<p>bunurile imobiliare dobândite după 1 iulie a anului fiscal în curs, achitarea se efectuează nu mai târziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune. În cazul bunurilor dobândite după 30 iunie a anului fiscal în curs, avizele de plată se înmânează subiecților impunerii cel târziu până la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune;</p>	<p>Art. VIII. - Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 18-19, art. 57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 23 alineatul (4), textul „pct. 1 lit. a), b), d) și d¹)” se substituie cu textul „pct. 1 lit. a), b), d), d¹) și f)”.</p>
<p>Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală</p> <p>Art.23.</p> <p>(4) Persoanele fizice care, concomitent, fac parte din categoriile de persoane neangajate, asigurate de Guvern, indicate la art.4 alin.(4) lit.i) și j) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și din categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, prevăzute la pct.1 lit.a), b), d) și d¹) din anexa nr.2 la prezenta lege, nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, de asemenea nu vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală din alte drepturi și venituri obținute pentru perioada respectivă.</p> <p>Anexa nr.2</p> <p>Categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medical în sumă fixă, care se asigură în mod individual</p> <p>1. Persoanele fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se includ în una din următoarele categorii:</p>	<p>Art. VIII. - Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 18-19, art. 57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 23 alineatul (4), textul „pct. 1 lit. a), b), d) și d¹)” se substituie cu textul „pct. 1 lit. a), b), d), d¹) și f)”.</p>
<p>Art.24. -</p> <p>(4) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care terenul aparține statului sau unității administrativ-teritoriale.</p> <p>Art.29. -</p> <p>(2) Superficiarul care deține suprafață legală în temeiul alin.(1) lit.d) sau e) este obligat să achite în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală în mărime egală cu chiria pentru locațiunea terenului statului, prevăzută de legea anuală a bugetului de stat. Categoriile de persoane scutite de plata redevenței anuale se specifică în legea anuală a bugetului de stat. Această obligație incumbă și dobânditorului subsecvent al bunului înregistrat separat și al dreptului de suprafață.</p>	<p>2. În anexa nr. 2, punctul 1 se completează cu litera f) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse agricole din horticoltură și fitotehnie și de obiecte ale regnului vegetal.”</p>
<p>Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova</p> <p>Art.24. -</p> <p>(4) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care terenul aparține statului sau unității administrativ-teritoriale.</p> <p>Art.29. -</p> <p>(2) Superficiarul care deține suprafață legală în temeiul alin.(1) lit.d) sau e) este obligat să achite în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală în mărime egală cu chiria pentru locațiunea terenului statului, prevăzută de legea anuală a bugetului de stat. Categoriile de persoane scutite de plata redevenței anuale se specifică în legea anuală a bugetului de stat. Această obligație incumbă și dobânditorului subsecvent al bunului înregistrat separat și al dreptului de suprafață.</p>	<p>Art. IX. - Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.66-75, art.133) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 24, alineatul (4), după textul „Dispozițiile prezentului articol” se completează cu textul „și ale articolului 658 alineatul (2) din Codul civil”.</p> <p>2. Articolul 29:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Superficiarul care deține suprafață legală în temeiul alin.(1) lit.d) sau e) este obligat să achite în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală determinată în modul stabilit de Guvern pentru terenul care aparține statului și de autoritatea publică locală – pentru terenul unității administrativ-teritoriale, dar care nu va fi mai mică decât plata anuală minimă de arendă a terenurilor proprietate publică, stabilită conform art. 10 alin. (11) din Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Această obligație incumbă și dobânditorului subsecvent al bunului înregistrat separat și al dreptului de suprafață.”</p> <p>articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Se scutesc de plata redevenței anuale, prevăzută de alineatul (2):</p> <p>a) autoritățile/ instituțiile bugetare finanțate de la bugetul de stat, autoritățile/ instituțiile publice la autogestione fondate de autoritățile publice centrale, întreprinderile de stat și societățile</p>

	<p>comerciale cu capital integral de stat – în privința terenurilor proprietate a statului pe care sunt amplasate imobilele acestor subiecți.</p> <p>b) autoritățile/ instituțiile bugetare finanțate de la bugetul local, autoritățile/ instituțiile publice la autogestune fondate de autoritățile publice locale, întreprinderile municipale și societățile comerciale cu capital integral al unității administrativ-teritoriale – în privința terenurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale pe care sunt amplasate imobilele acestor subiecți.</p> <p>c) asociațiile de coproprietari în condominiu, cooperativele de construcție a locuințelor, asociațiile proprietarilor locuințelor privatizate, cultele religioase și părțile lor componente, administratorii cimitirelor – în privința terenurilor proprietate a statului sau unității administrativ-teritoriale asupra cărora acestea au un drept de posesie sau folosință.</p> <p>d) proprietarii locuințelor (încăperilor) din blocurile locative; a caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri; a caselor de locuit (casă individuală, casă de vacanță), anexelor gospodărești și grădiniilor - în privința terenurilor proprietate a statului sau unității administrativ-teritoriale pe care sunt amplasate imobilele acestor subiecți.”</p>
<p>Legea nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal</p>	<p>Art. X. – Legea nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (Monitorul Oficial al R. Moldova din 02.03.2018), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>
<p>Articolul 6. Conducerea Serviciului Vamal</p> <p>(2) Ocuparea funcției publice vacante de director al Serviciului Vamal (în continuare – <i>director</i>) se face prin concurs, organizat și desfășurat în baza unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor.</p> <p>(4) Nu poate candida la funcția de director persoana care are antecedente penale pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, săvârșite cu intenție, precum și persoana care are antecedente penale pentru săvârșirea de infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, chiar dacă antecedentele penale respective au fost stinse ori persoana a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere.</p> <p>(5) Directorul este numit în funcție de către ministrul finanțelor pe un termen de 5 ani.</p> <p>(6) Directorul poate fi destituit din funcție de către ministrul finanțelor înainte de expirarea termenului de 5 ani în una dintre următoarele situații:</p> <p>(7) Numirea în funcție a directorului ca urmare a promovării concursului, de asemenea, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează în condițiile legii de către ministrul finanțelor.</p>	<p>1. Articolul 6: alineatul (2) se abrogă;</p> <p>la alineatul (4) cuvântul „candida la” se substituie cu „fi numit în”;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins: „Prin derogare de la prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, directorul este numit în funcție de către ministrul finanțelor.”;</p> <p>la alineatul (6) textul „înainte de expirarea termenului de 5 ani în” se exclude;</p> <p>alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează de către ministrul finanțelor, în condițiile legii.”</p>
<p>Articolul 54.</p> <p>(3) Directorul Serviciului Vamal aflat în funcție la momentul intrării în vigoare a prezentei legi își va exercita mandatul de director general până la data numirii în funcție a noului director al Serviciului Vamal ca urmare a concursului, fără a fi limitat în drepturi, atribuții și responsabilități.</p>	<p>2. La articolul 54 alineatul (3) cuvintele „ca urmare a concursului” se exclud.</p>

	<p>1. se completează cu articolul 263² cu următorul cuprins: „Articolul 263². Desfășurarea ilegală a activităților de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător</p> <p>(1) Desfășurarea ilegală a activității profesionale în sectorul justiției sau în domeniul sănătății de către persoanele fizice, fără a deține actele permise eliberate de organele competente se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(2) Desfășurarea ilegală de către persoanele fizice rezidente a activităților independente, fără înregistrare la Serviciul Fiscal de Stat conform legislației în vigoare ori cu act de înregistrare declarat nevalabil</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.</p> <p>(3) Desfășurarea activității de achiziții și vânzare a produselor agricole din horticulură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal fără înregistrare la Serviciul Fiscal de Stat conform legislației în vigoare ori cu act de înregistrare declarat nevalabil</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale.”;</p>
<p>Articolul 293¹. Încălcarea regulilor de exploatare a mașinilor de casă și control</p> <p>(1) Exploatarea mașinilor de casă și control fără memorie fiscală, defectate, nesigilate /neînregistrate de /la Serviciul Fiscal de Stat sau în lipsa contractului valid de asistență tehnică cu prestatorul autorizat</p> <p>se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(2) Deteriorarea sau distrugerea premeditată a mașinii de casă și control ori înlocuirea premeditată a memoriei fiscale sau a programului de aplicație al mașinii de casă și control</p> <p>se sancționează cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(3) Degradarea, pierderea, nemicrea, lipsa registrului mașinii de casă și control, legalizat în modul stabilit, pentru înregistrarea cronologică a datelor fiscale stocate în memoria fiscală ori completarea lui neregulată sau incompletă (inadecvată)</p> <p>se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(4) Lipsa mașinii de casă și control sau efectuarea decontărilor cu consumatorii fără utilizarea mașinii de casă și control sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) fără toate elementele obligatorii, sau emiterea (perfectarea) bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) de o valoare ce nu corespunde sumei achitate real, sau nepredarea premeditată a bonului de casă (bonului de plată în cazurile prevăzute de actele normative) consumatorului, înlocuirea bonului de casă sau predarea premeditată a altui document consumatorului, precum aviz de plată în numerar, factură, bon de comandă-livrare, notă de plată, buletin de schimb valutar</p>	<p>2. La articolul 293¹, cuvintele „mașinilor de casă și control” se substituie cu cuvintele „echipamentelor de casă și control” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>

se sancționează cu amendă de la 18 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Existența excedentului sau deficitului de mijloace bănești în caseta (sertarul) pentru bani a mașinii de casă și control sau în alt loc special destinat primirii și păstrării temporare a mijloacelor bănești din activitatea curentă, ce depășește o unitate convențională,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(6) Neîmpriimarea benzilor de control sau nimitarea lor până la expirarea termenului de păstrare (arhivare)

se sancționează cu amendă de la 48 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(7) Lipsa la vedere a anuțului prin care se atenționează consumatorul despre dreptul de a cere bonul de casă (de forma și conținutul stabilit) și obligația de a-l prezenta la examinarea eventualei reclamații

se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Degradarea, pierderea, nimitarea, lipsa cărții tehnice (pașaportului) sau a cartelei de înregistrare, sau a registrului de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru mașina de casă și control

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică a mașinilor de casă și control fără a deține certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală respectivă sau desfășurarea activităților de instalare, reparare, deservire tehnică cu certificatul de înregistrare cu termenul de valabilitate expirat, sau perfectarea incompletă (inadecvată) a registrului de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru mașina de casă și control

se sancționează cu amendă de la 42 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 45 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Exploatarea (inclusiv asistența tehnică) a mașinilor de casă și control excluse din Registrul unic al mașinilor de casă și control, precum și a celor scoase de la evidență (înregistrare) la Serviciul Fiscal de Stat

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Articolul 295. Încălcarea regulilor de organizare și de ținere a contabilității, de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare

3. Articolul 295 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:
 „(3¹) Neîntocmirea actului de achiziționare a produselor agricole din horticultură și fitotehnie și a obiectelor regnului vegetal și/sau includerea în acesta a datelor neveridice

<p>Articolul 402. Autorități administrative din subordinea Ministerului Finanțelor (1) Contravențiile prevăzute la art.263, art.266 alin.(6), art.272¹ alin. (1), (2), (4)–(6) și (12), art.273 pct.5) și 5¹), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) și (9), art.277¹ alin.(1), (2) și (4), art.288, 289, 290, 291, 293¹, 293² alin.(1), (2) și (3), art.295¹, 297, 297¹, 298, 299, 301¹, 311, 330 se examinează conform competenței, de către autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295, 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcție de organul care le-a constatat.</p>	<p>se sancționează cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și persoanei responsabile de întocmirea, semnarea și prezentarea actului.”</p> <p>4. La articolul 402 alineatul (1) textul „prevăzute la art. 263,” se substituie cu textul „prevăzute la art.263, 263².”.</p>
<p>Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public</p>	<p>Art. XII. - La articolul 8 din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.230-840, art.840), cu modificările ulterioare, alineatul (3) se abrogă;</p>
<p>Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică</p>	<p>Art. XIII. - Articolul 12 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194-196, art.637), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoana care deține funcția de secretar de stat are dreptul de a exercita activitate remunerată în cadrul consiliului de administrație al întreprinderii de stat și în cadrul consiliului societății pe acțiuni în care statul deține o cotă parte din capitalul social.”.</p>